★ *Laholms Tidning skriver sydhalländskt HELA året* ★

LAHOLMS TIDNING

N:R 298. ÅRG. 28. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm ONSDAGEN DEN 24 DECEMBER 1958 Ansvarig utgivare J. B. Bengtsson Lösnummer 25 öre.

Julen i barndomens Laholm efter 34 amerikaår

Tre svåra orkaner på Atlanten innan drömmen var förverkligad

Familjen Gunneson från New Haven samlad i broderns hem på Kyrkogatan: fr. v. fru Agnes, dottern Nancy o. hr Bror Gunneson

— Nog såg det mörkt ut och ovissheten var stor om vi skulle hinna hem i tid till det jag längtat efter i trettiofyra långa år — att fira en äkta svensk jul. Vädrets makter gjorde tydligen sitt allra bästa för att hindra oss, och tre svåra orkaner med vågor stora som hus fick vi genomlida på Atlanten, innan Svenska Amerikalinjens fartyg Stockholm — två och ett halvt dygn försenat — kunde lägga till vid Göteborgs kaj. Men nu är vi här i Laholm och nu skall vi uppleva den svenska jul' som jag väntar så mycket av.

Det är en hemvändande svensk-amerikan, som talar och han heter **Bror Gunneson.** Laholms Tidning träffar honom, hans hustru och dotter hemma hos brodern, plåtslagaremästare Gotthard Gunnesson i Kyrkogatan i Laholm, och vi får en pratstund med den gemytlige mannen, som trots den långa bortavaron — han har inte varit hemma på trettiofyra år — talar en felfri svenska.

— Jag är 52 år gammal och född på Lagaholm, där laxodlingen nu är belägen, berättar hr Gunneson. Vi bodde där bara några år, sedan flyttade vi upp till broarna, och där växte jag upp. När jag var tillräckligt gammal började jag arbeta hos en broder i kvarnen i Ränneslöv, men 1924, när jag var 18 år gammal for jag som så många andra över till Amerika. Vi var nio syskon, och förut hade en broder och en syster rest över. Därför hade jag släkt att komma till — min bror är för övrigt ingenjör vid en stor gevärsfabrik i New Haven i Connecticut.

— I New Haven hamnade även jag, och där har jag bott allt sedan dess. Det är en stad på omkring 180.000 invånare, och den ligger vid Atlantkusten c:a 12 svenska mil norr om New York. Staden är kanske mest känd för det berömda Yaleuniversitetet men är annars en stor fabriksstad med mycket tung industri, gjuterier, mekaniska verkstäder o. dyl. Winchesters stora gevärsfabriker ligger där — de gör förresten mycket annat än gevär.

— När jag kom dit arbetade jag först på ett gjuteri, och under kriget hade jag anställning på en stor fabrik, ägd och grundad av en svensk, en östgöte vid namn Gustav Sebelius. Där tillverkade vi maskingevär för arméns räkning. När produktionen var som störst kom vi upp till 800 gevär i veckan — men så var det också över 3.000 anställda. Efter kriget såldes fabriken och jag slutade. Numera driver jag i kompanjonskap med min äldste son, som är 29 år, egen firma i golvläggningsbranschen. Mest lägger vi parkett. Firman går bra och jag trivs med arbetet.

— Det bor inte många svenskar i New Haven, men vi har ändå några svenska föreningar där, däribland en sångförening.

(Forts. å sid. 3)

STRANDFYND I SNAPPARP

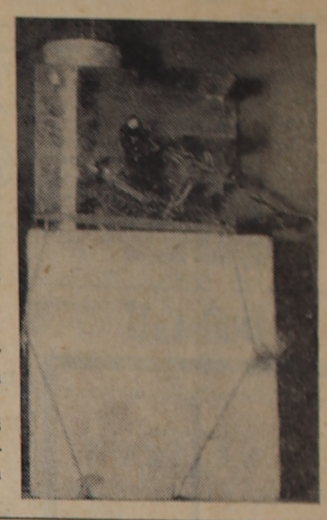

DEN LILLA RADIOSÄNDAREN på vår bild har i dagarna flutit i land vid Snapparp, där den plockats upp av fiskaren Helge Johansson. Apparaten är liten och lätt och utrustningen något enklare än man är van vid när det gäller radio. Batteriet, som skyddas av en tjock porös massa, var emellertid fortfarande strömalstrande, då fyndet gjordes. Antagligen har den lilla sändaren suttit i en av de många väderleksballonger som sänts till väders under det geofysiska året — vissa detaljer i apparaturen tyder på det.

Södra Hallands Kraftförenings arbete med omläggningen är snart genomfört

En betydelsefull del i det elektriska servicekomplexet är utan tvivel distributionsföreningarna på landsbygden. Södra Hallands Kraftförening intar där en dominerande roll i vår landsända. Föreningen har under senare år företagit en omfattande omläggning av sitt nät för att bättre kunna betjäna sina abonnenter. Hur långt har man hunnit på den vägen? Laholms Tidning frågar kassören i Södra Hallands Kraftförening, f. riksdagsman Verner Andersson i Köpinge.

— Nätet var ursprungligen byggt för 127 volts spänning för lamporna och 220 för elspisar, motorer o. dyl. berättar hr Andersson. Men det visade sig ganska snart att det blev allt för stora strömförluster, och redan för omkring 25 år sedan — jag kom till kraftföreningen för 30 år sedan — började omläggningen. Vi började i Mellbystrand, där det alltid är en mycket kraftig förbrukningstopp på sommaren, och sedan har vi fortsatt.

— Omläggningen består — enkelt sagt — i att vi ökar strömstyrkan från 127 volt på lamporna, radioapparaterna o. dyl. till 220, och strömmen på motorer från 220 till 380 volt. Därigenom blir spänningsfallet och strömförlusterna lägre, och abonnenten får bättre effekt på sina ledningar. Det fordrar ju utbyte av lampor och en del andra detaljer men detta går man i allmänhet gärna med på, då man får bättre effekt.

— Omläggningen har försiggått successivt under de sista 25 åren med uppehåll under kriget och forcering under senare år. De allra sista åren har omläggningen dock skett i något mindre omfattning, men av våra 2,000 abonnenter är det nu endast c:a 125 som inte har den nya strömstyrkan. Under nästa år beräknar vi att hela omläggningsarbetet skall vara klart.

— Någon utvidgning av Södra Hallands Kraftförenings område är inte aktuellt, men nog finns det föreningar, som kunde anslutas. Det är emellertid ingen som har begärt sådan anslutning. Givet är, att de små föreningarna får det besvärligt att hålla den service, som är nödvändig, och därtill hålla sina nät i fullgott skick. De långa luftledningarna kan vara besvärliga att bemästra, och när det blir strömavbrott, gäller det att snabbt kunna lokalisera felen. Genom våra radioutrustade reparationsvagnar kan vi snabbt klara felen.

— En annan sak, som talar för större enheter även på de elektriska distributionsföreningarnas område, är den starka prishöjningen på råkraften från Sydkraft På tre år har vi fått kännas vid en höjning på 60 à 70 procent, och detta har ju också påtalats hos regeringen av representanter för de elektriska distributionsföreningarna. Trots höjningarna hoppas vi emellertid kunna hålla ett oförändrat strömpris till våra abonnenter.

Ung ränneslövsbo på dollarkryssning med Gripsholm och täta yankees

Jul vill man helst fira hemma — om det bara finns nån chans. Den chansen har inte den unge mannen på bilden, **David Nilsson** från Ränneslöv. Hans jobb har fört honom ett bra stycke från julskinkan och grönkålsmiddagen här i södra Halland. Just i dagarna har han kommit till världsmetropolen New York på snabbvisit — den fjärde i ordningen — och han fortsätter när som helst sin resa världen runt. För på den verkliga långfärden har han gett sig ut, han seglar med M/S Gripsholm på en "dollarkryssning", där penningstarka amrikanare står för ruljansen. När vintermörkret lägrar sig här i södra Halland drar Gripsholm söder ut mot värmen. David Nilsson har alltså bara att vänta på de verkligt härliga soldagarna, som emellertid lär bli fyllda av arbete. David tjänstgör i matsalen, och känner vi hans passagerare rätt, så får han en hel del att göra. Men David är väl förberedd på sin uppgift. Han har pluggat en längre kockkurs på sjömansskola i Göteborg och har trots sin ungdom gjort flera resor på Amerikalinjens båtar. — Vi sänder en julhälsning till den unge sydhallänningen, som är en god ambassadör för sin del av vårt land

Kommunalfullmäktige i Båstad har hållit decembersessionen

Kommunalfullmäktige i Båstad hade på måndagskvällen sista sammanträdet för året. 38 ärenden var upptagna på föredragningslistan.

Kommittén för utredning av hur skolväsendet i köpingen bör organiseras under övergångstiden för enhetsskolans genomförande hade överlämnat förslag. Skolstyrelsen hade tillstyrkt och kommunalnämnden med tillägget, att enhetsskolan skall börja genomföras tidigast läsåret 1962—1963. Detta blev fullmäktiges beslut.

Stiftelsen Båstad-Tennis hade begärt tillstånd att få förlägga de planerade två nya tennisbanorna i Badhusparken parallellt med de i parken befintliga banorna i stället för vinkelrät mot dessa, som tidigare varit meningen och att få arrendera eforderlig mark på 49 år. Fullmäktige uppdrog åt byggnadsnämnden att vidtaga sådan ändring av stadsplanen, att de planerade tennisbanorna kunna placeras i enlighet med anhållan. Beslut om utarrendering av mark anstår tills stadsplaneändringen genomförts.

Flera avdelningar och styrelser hade inkommit med begäran om tilläggsanslag på tillsammans 55,909:02 kronor, vilka fullmäktige beviljade.

Den 18 december 1956 hade fullmäktige beslutat att läktartak och förråds'okaler skulle uppföras vid idrottsplatsen. Även medel härför anvisades med 16,000 kronor. Den 30 oktober 1957 beslöt fullmäktige att bland andra detta arbete icke skulle utföras, förrän avskärande huvudavloppsledning och reningsverk anlagts. Köpingen har sedermera efter ansökan tilldelats statsbidrag till arbetet med 2,500:— kronor varvid som villkor stipulerats, att arbetet skall vara avslutat 31 mars 1960. Fullmäktiges beslut blev att arbetet skulle utföras kommande år. Beslutet fattades med 10 röster mot 9.

Till ordförande i fullmäktige valdes Malte Gerding.

Som roteombud valdes Rudolf Bengtsson, Erik Andrell och Bernhard Berg. Suppleanter blev N. H. Sjövall, N. A. Hector och Anton Nilsson.

Till ledamöter i taxeringsnämnden valdes Einar Bengtsson, Gunnar Borgevad, Alfred Johansson, C. G. Carlie, Edvin Nilsson och Rudolf Lundin. Personliga suppleanter Hugo Nilsson, Knut Ekelund, Eric Green, Karl Larsson, Sture Palmér och N. H. Sjövall.

Till särskilda taxeringsnämnden som numera skall handlägga rörelseidkarnas taxeringar valdes Frans Carlsson och Nils Forsberg med Knut Jönsson och Alfred Johansson som suppleanter.

I familjebidragsnämnden invaldes Anton Nilsson och till suppleant Oskar Nylén.

I hästuttagningsnämnden valdes Alfred Johansson, Bernhard Berg och Rudolf Bengtsson med Hjalmar Svensson, Artur Pet-

(Forts. å nästa sida)

Södra domsagan hade julfestligt

Ledamöter och medarbetare i Hallands södra domsagas häradsrätt i Halmstad har avslutat arbetsåret med julfest på Värdshuset i Harplinge. Fyra nytillträdande nämndemän hade inbjudit häradshövding H. Nitelius med fru, tingsdomare, tingssekreterare, tingsnotarier, åklagare, kolleger i nämnden samt hela kanslipersonalen till Värdshusets yppiga julbord — inte ens risgrynsgröten saknades — varvid nämndemannen Gottfrid Jansson i Kvibille hälsade välkommen.

Vid kaffet talade häradshövding Nitelius och erinrade om det gångna årets omfattande arbete inom domsagan, vilket innebar nytt rekord i fråga om arbetsuppgifter, och om den omorganisation som verksamheten kommer att undergå fr. o. m. nyåret, då nya bestämmelser om häradsrätternas sammansättning träder i kraft.

Häradshövdingen begagnade också tillfället att avtacka notarien Bengt-Göran Carlsson, som efter vederbörlig tingstjänstgöring lämnat domsagan och övergått till verksamhet som praktiserande jurist.

Tingsnotarien Lennart Pålsson framförde i eleganta och spirituella ordalag sina synpunkter på kvinnan, innan häradshövdingen på samtligas vägnar tackade för maten. Kvällen avslutades med förfriskningar, dans, julleckar och prisutdelning till skickliga dansörer

Halmstad får "klosterkrog" i en fin historisk byggnad

Ett av Halmstads äldsta, vackraste och traditionsrikaste hus håller f. n. på att restaureras och ombyggas för en ny uppgift till raden av många växlande det tidigare haft. Enligt en icke bekräftad tradition skall huset ha varit Halmstads första kloster, i varje fall skall klostret ha legat på platsen, det har varit patricierhus, rådhus, statskällare, gästgiveri, läroverk och allra senast lokal för "systemet". När spritbolaget för något år sedan flyttade, så stod man der med det vackra huset, ett 1600-talshus med en stilren exteriör och ett vackert tornförsett trapphus, som väcker uppmärksamhet vid Halmstads förnämsta gata, Storgatan. Då uppstod idén att skaffa Halmstad en ny turistattraktion i form av en 1600-talskrog med en källaravdelning under tunga valv.

Det kunde ju passa bra mellan stadens två andra historiska 1600-talsbyggnader, Norre Port och Slottet, och med det omtalade "grönglaserade huset", som Christian IV lät uppföra åt sin gemål Kirsten Munck, som närmaste granne.

Folkrestaurang var det först tal om men det blev för dyrt för spekulanten Halmstads folkrestauranger. Så dök Vara-bolaget upp och anmälde sitt intresse och det blev affär.. Vara tecknade sig för ett kontrakt på en årlig hyra av 40,000 kr och åtog sig att svara för betydande inredningar och konstnärlig utsmyckning av lokalerna medan Halmstads stad skulle stå för själva ombyggnaden. Denna har nu fortskridit så långt att man räknar med att Halmstads 1600-talskrog skall vara klar för inflyttning någon gång i början på nyåret.

"MÄSTER MATS" I KÄLLARVALVEN.

Ritningarna till ombyggnaden, som inte berör exteriören, har gjorts av stadsarkitekt Svante Paulsson i samråd med Varabolagets egen arkitekt. Det blir en restaurang i två våningar, dels bottenvåningen mot gatan och dels den underliggande källarvåningen under vars valv systembolaget förvarade sina försvarliga lager av brännvin och andra begärliga drycker. Det bör bli restauranglokaler med romantiskt skimmer, och om det vill sig kommer kanske ställets spöke, munken "Mäster Mats" en vacker dag — eller snarare en mörk natt — att dyka upp ur valvets skuggor. Om "Mäster Mats" vet sägnen berätta att han ända in i slutet på 1800-talet, då Halmstads läroverk var inrymt där, i gymna-

(Forts. å sid. 3)

LAHOLMS TIDNING

önskar sina många vänner, medarbetare, läsare och annonsörer en

GOD JUL

Extra julläsning

Sid. 4 o. 7

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm
Redaktör och annonschef:
STIG JONSSON

Redaktionschef:
OLOF ASS-PETERSSON
Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:
Redaktionen 300
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Stig Jonssons bost. anknytn. 299
Kamrer J. Janssons bostad 199

Annonspriser:
Före text 35 öre pr mm. Textsida 37 öre pr mm. Särsk. begärd placering å textsida 39 öre pr mm. Önskas hyra, platssökande o. borttappat 30 öre mm. Förlovnings-, lysnings-, vigsel- o. födelseannonser 7 kr. För hänvisning till och svars emottagande deb. 1:—. Annonser plac. ej på första sidan.
Postgiro 17 57 58.
Lösnummer 25 öre.

Dödsfall

Vår kära mor
mormor och mormorsmor

Hedvig Wennström

har i dag stilla avlidit i sitt 84:e levnadsår, sörjd och saknad men i tacksamt minne bevarad.

Åsliden, Östra Karup
23/12 1958.

BARN
Barnbarn
Barnbarnsbarn

Sv. ps. 355

De, som önska följa den avlidna till hennes sista vilorum, samlas i Skummeslövs kyrka måndagen den 29 dec. 1958 kl. 14. Efteråt intages kaffe i Medborgarhuset, Skottorp. — Meddelas endast på detta sätt.

Andréns Begravningsbyrå
KISTOR och SVEPNINGAR
Allt ombesörjes.
Likbil ordnas.
Stortorget, Laholm Tel. 69.
Bostaden Tel. 534

Vid dödsfall
vänd Eder till
BRÖD. SVENSSONS BEGRAVNINGSBYRÅ
som ordnar allt för begravningar och eldbegängelser.
EGEN LIKBIL TILLHANDAHÅLLES.
Gamlebytorg 5 - Laholm.
Tel. 703 Laholm och 68 Vallberga.

Sorg-Hattar och Slöjor
i ett förnämt och värdigt utförande.
Ekwalls Eftr.
LAHOLM
SPECIALAFFÄREN I HATTAR OCH MÖSSOR
Tel. 566 Laholm.

Sigfr. Carlssons Begravningsbyrå
Kistor med tillbehör.
Ombesörjer allt.
LIKBIL.
Tel. 36 - Knäred.

VID DÖDSFALL
Vänd Eder till
Veinge Begravningsbyrå
Kransar, Buketter, Svepningar och Kistor
till ortens lägsta priser.
Blomsterförmedling till in- och utlandet.
Hämtning från dödsorten ombesörjes.
VEINGE MÖBELAFFÄR. Tel. 61

VID DÖDSFALL
ring
HOLMS BEGRAVNINGSBYRÅ
Tel. 70234 Båstad.
— Ombesörjer allt. —
Hämtar på dödsorten.
Egen modern likbil.
Moderat taxa.

Hälsingborgs nervin

LAHOLMS TEATER
1 jan. kl. 14 med Millie Jackson Girls, London, ficktjuvarnas konung SVEDINO och hela den stora ensemblen. Bilj. i Lindgrens Bokh., tel. 8 från 27 dec.

Ett hjärtligt tack

till Växtorps Majblommekommitté för julgåvan.

Ellen Svensson.

Tel. 11 Laholm
Gröna Hästen
Regi: Laholms Stadshotell
Club 58
DANS
Annandag Jul
2 orkestrar
SUPÉ — COMPLÉ — BAR
Bilj. till Nyårsafton i hotellets kassa.

Ysby

Kyrkostämma hålles söndagen den 28 dec. i kyrkan efter högmässans slut.

Ordföranden.

HISHULT

KOMMUNALFULLMÄKTIGE kallas till sammanträde i Kommunalrummet **fredagen den 2 januari 1959 kl. 19.**

Ärenden enligt anslagen kungörelse.

Sixten Lindeberg
Sammankallande.

KNÄRED

Kyrkofullmäktige kallas till sammanträde i konfirmandrummet i kyrkan tisdagen den 30 dec. kl. 18.

Ordföranden.

Hasslövs IS

Klubbmästerskap i bordtennis Annandag Jul kl. 09.00 i Östra Karups skola. **Nybörjare** nyårsdagen kl. 09.00.

rätt adress för goda **Glasögon**

Glasögonhuset
Stora Torg Halmstad

Till salu

Maskinpressad bränntorv

Obs.! Torr och prima. I större och mindre partier.
Tel. 131 Hallandsås.

KYCKLINGAR

Har Ni besvär med stor dödlighet eller dålig värpning bland Edra Höns?

Prova i så fall Verntofta leukosresistenta kycklingar, så slipper Ni ifrån besvärligheter och får god förtjänst för Ert arbete med djuren.

★

En nöjd kundkrets är det bästa beviset för den höga kvaliteten på kycklingar från Verntofta. Om Ni tvekar så ring oss, så kan vi lämna Er adresser på hönsodlare i Er närhet, som köpt av oss förut. Hos dem kan Ni själv övertyga Er om vår överlägsna kvalitet.

Priser:
VIT LEGHORN
daggamla osorterade 1:25 pr st.
dito könssorterade 2:50 pr st.
NH×VL
daggamla osorterade 1:10 pr st.
dito könssorterade 2:25 pr st.
OBS! Nedsatt pris för januarileverans

VERNTOFTA FJÄDERFÄ
Klagstorp. Tel. Trelleborg 260 55
Om möjligt ring under kontorstid kl. 7.30—17. Lörd. 7.30—12

IC LAHOLM
JULAFTON stängt från kl. 15
JULDAGEN öppet kl. 10—12

God Jul och Gott Nytt År

tillönskas av
N. NILSSON
Fisk- & Frukthandel
Markaryd

Julfest

anordnas av **Växtorps SLU-avd.** i Bygdegården lördagen den 27 dec. med början kl. 19.30. Musik av **Bob Stewens.** — Kaffeservering.

Alla SLU-are välkomna. Sträng medlemskontroll.

Ahla SLU-avd.

anordnar julfest i Lagagården lördagen den 27 dec. (tredjedag jul) kl. 20. Musik av **Jack Erners orkester.** Alla SLU-are hälsas hjärtligt välkomna. — Medlemskontroll.

Julfest

Veinge SLU-avd. har sin traditionella julfest i Vingslätt fredagen den 26/12 (Annandag jul) kl. 20. För musiken svarar **Sven Åkes orkester** från Hässleholm.

Alla CP-, SLKF- och SLU-are hälsas hjärtligt välkomna! Kaffeservering.

Kommittérade.

TOMTEBAL

anordnas traditionsenligt av Sällskapet Laholms Jultomtar å Stadshotellet lörd. den 27 dec. enl. följande program: Kl. 15.00 barnfest i hotellets festvåning. Kl. 20.30 tomtebal på Gröna Hästen med en läcker supé och dans. Gärna smoking eller mörk kostym. — Bordbeställning tel. 11.

DANS Knäreds Bygdegård DANS

Annandag jul kl. 19—23.

Musik av

THE BOYS ORKESTER.

SOLBACKEN, Edenberga

Annandag jul kl. 19—23

JULBAL

till JACK ERNERS ORKESTER

Buss avgår Halmstad kl. 18.30, Laholm 18.40. Obs. 1 timma tidigare än vanligt.

Tredjedag jul, lördag, den 27 kl. 20—24
fortsätter julbalen med

RAGGIE SWINGERS ORKESTER
Vocalist Annie Holmén.

Buss avgår Halmstad kl. 19.30, Laholm 19.40.

MESTOCKA

JULDANSEN trår vi som vanligt på tredjedag jul kl. 8—12 em. efter **The Boys** toner. Chokladtombola, am. lotterier. Servering. — Välkomna.

Bygdegårdsföreningen.

Gammeldansens Vänner, Knäred

Gammeldans i **Knäreds Bygdegård lördagen den 27 dec. kl. 19.30. Walters orkester.**

Medlemskontroll. Styrelsen.

JÄRNSKROT

metallskrot av alla slag, **kasserade bilbatterier, textilavfall, tomflaskor, tomfat, kreatursben, bildäck** och **pappersavfall** köpes till högsta dagspris.

Vattentunnor (vinfat), **räls, rör, smidbart järn, järntråd** till stängsel och korgtillverkning, **U-järn** till stallinredning etc. samt **mattrasor** till salu.

S. ARONSSON, SKROTAFFÄR.
Hamnupplaget.
HALMSTAD Tel. Växel 18141.

HAR NI ANHÖRIGA I AMERIKA

som Ni tror önskar läsa hemortens tidning? Kom då till oss och beställ en prenumeration på

Laholms Tidning för 1959.

Vi sänder då tidningen en gång i veckan. Priset för tidningen sänd till USA blir för helår kr. 46:—, halvår 23:75 kvartal 12:50 samt månad 4:50.

ANNONSERA I LT!

RÄCKER alla de goda
JUL-dryckerna
över helgen?
Ring annars
Sofiero BRYGGERI
Tel. 156 Laholm

LAHOLM

Realexamen
som Hermodsprivatist har avlagts av bl. a. Jan Karlsson, Markaryd och Bengt Göran Truedsson, Laholm.

SPARA i Laholms Sparbank
Ränta 4½ procent

Skolköksläraringneexamen
har vid Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala avlagts av bl. a. Anna Ek, Laholm.

Börja lyckan med ringar från ...
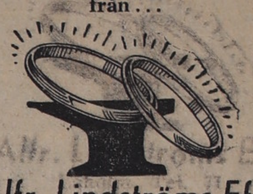
Alfr. Lindströms Eftr
Laholm. Tel. 71

I gårdagens referat
av kommunalförbundets sammanträde hade tyvärr ett fel insmugit sig. Det var inte Algot Persson, Veinge, som deltagit i förbundsstyrelsens beslut — han är inte med i förbundsstyrelsen — utan Agard Carlsson, Veinge. Båda reserverade sig dock mot beslutet i fullmäktige.

LAHOLMS KEMISKA
VINGESGATAN
Tel. 732 - Laholm
Filial i Östertullsgatan 4
Tel. 725.
Välgjort arbete till humana priser.

Utslag i deklarationsmål
Utslag meddelades i går i det mål, vari en knäredsbo stod som svarande vid tinget i Laholm den 25 november. Knäredsbon dömdes för underlåtenhet att innehålla källskatt till 30×2 kr.

Malmö kreaturs- och köttmarknad.
Tillförseln till Malmö kreaturs- och köttmarknad under veckan 16—22 dec. utgjordes av 52 storboskap (därav fyra tjurar) och nio kalvar.

Handeln var medelmåttig och samtliga djur blev sålda.

Priset sänktes för kor, kl 3 med 3 öre pr kg, tjurar, kl 1 med 5 öre per kg, svin, suggor med 7 öre pr kg.

Övriga priser blev oförändrade.

Dagspriser (ändrade): Kor, kl 3 mindre feta 145—150, tjurar kl 1, 230—235, suggor, feta, 175, mindre feta 155.

Fisket vid Snapparp till Högsta domstolen?
Landsfiskal Olof Elmin, i Höks distrikt har hos RÅ hemställt om fullföljd av talan mot hovrättens dom den 19 december 1958 mot de fyra sportfiskare, som bedrivit fiske vid Lagans mynning. Framställningen har remitterats till landsfogden för yttrande.

På Bio
CENTRUM, Laholm
ger annandag jul kl. 18 o. 20 "Den tysta fienden" med Laurence Harvey och Dawn Addams. "En stark film, realistisk, utomordentligt styvt gjort", skrev SvD.

SCALA, Laholm
ger annandag jul, lördag samt söndag den spännande och romantiska engelska äventyrsfilmen från fjärran Östern "Uppdrag i Malaya". Huvudrollerna i denna film spelas av Peter Finch och Mary Ure. "Filmen har både spänning och charm" skrev StT.

Vallberga biograf
ger Annandag Jul den våldsamt spännande filmen "Mord i Casablanca" efter Peter Cheyneys berömda deckare "Giftblomman". I huvudrollen Eddie Constantine. Se annons!

Växtorps biograf
ger Annandag Jul den fantastiska skräckfilmen "Xperiment Q" Minns Ni "Dr Jekyl och Mr Hyde". En film i samma suggestiva stil med sugande spänning. Se annons!

Fagerhults biograf
ger annandag Jul den omtalade filmen "Jätten" med Elizabeth Taylor, Rock Hudson och James Dean. Filmen, vilken fått fem stjärnor i Vecko-Revyn säges vara "överväldigande ... en stor film både vad beträffar ämnet och formatet". Se för övrigt annons i dag!

SLU

Tönnersjö—Eldsberga SLU-avd.
har haft månadsmöte i Tönnersjö bygdegård under ordförandeskap av Britt Johansson, Lunds gård. Till ordförande för kvällen valdes Britt Johansson, Lundsgård. Till kommitté för julfesten den 27 valdes Bo Johansson, Sven-Ingvar Jakobsson, Nils Nilsson, Gurli Ludvigsson, Perstorp och Mona och Britt Mattsson, Stjernarp.

Till byombud för år 1959 valdes i byombudsområde I Boarp, Inga Nilsson, Boarp. Suppleant Gun-Britt Gustavsson. II Tostarp Ingvar Nilsson, Tönnersjö. Suppleant Lennart Andersson. III Jonstorp Gunvor Johansson. Suppleant Gunnel Bengtsson. IV Långeby Mona Matsson. Suppleant Karl-Arne Sandström. V Perstorp Jarl Nilsson, Perstorp. Suppleant Sven-Ingvar Jakobsson. VI Eldsberga Nils Nilsson, Perstorp. Suppleant Sven-Arne Törnqvist. VII Bökhult Anders Andersson, Bökhult. Suppleant Lennart Svensson.

Knäred

Gammaldans i Knäred.
Gammeldansens Vänner i Knäred anordnar gammaldans i Bygdegården om lördag. Se annons.

Biograferna

CENTRUM Laholm Tel. 10
Annand. jul kl. 6 o. 8 Bfbj.
DEN TYSTA FIENDEN.
Laurence Harvey, Dawn Addams. "Rafflande undervattensscener".

SCALA Laholm
Annand. jul, lörd. o. sönd. kl. 8.
UPPDRAG I MALAYA
Peter Finch, Mary Ure. "En äventyrsberättelse med både spänning och charm".

BIO Vallberga Tel. 87
Ann-d. jul 8. Bfbj.
Eddie Constantine
MORD I CASABLANCA.
Sönd. MOBY DICK. I färg.

BIO Växtorp Tel. 109
Ann-d. jul 8. Bfbj.
XPERIMENT Q.
Sönd. FÖRVILDAD UNGDOM.

Fagerhults Bio
Annand. jul 7 Bfbj. Obs. tiden. Långfilm.
Dubbelt inträde.
JÄTTEN
Sönd. Skanör-Fasterbo.

Kommunal ...

(Forts. fr. föreg. sida)

tersson och Arvid Dock som suppleanter. Sammankallande blev Alfred Johansson.

I hälsovårdsnämnden invaldes Tore Strandquist.

Till revisorer för köpingens räkenskaper återvaldes Hilbert Johansson, Gösta Skog och Nils Forsberg. Suppleanterna Valter Johansson, K. G. Svensson och Gustaf Hjort.

Siffergranskare blev Hilbert Johansson med Gösta Skog som suppleant. Ovanstående revisorer och suppleanter valdes även för yrkesskolan.

Som ombud i tingshusbyggnadsskyldige valdes Oscar Hjorth och Alfred Johansson samt suppleanter Bernhard Berg och Frans Carlsson.

Till värderingskommitté för Städernas allmänna brandstodsbolag omvaldes nuvarande ledamöterna Eric Holmgren, Erik Höjman, Edvin Nilsson och Gustaf Berg och som suppleant Karl F. Andersson.

Som ledamot i Västra Karups hemvärnsområdes förtroenderåd valdes H. B. Berg.

Till revisorer för Stiftelsen Båstadshem omvaldes Edmund Kjellberg och C. G. Carlie med Valter Johansson och K. G. Svensson som suppleanter.

Likaså omvaldes revisoren för Båstads Turistförening Rune Persson med Knut Nilsson som suppleant.

Till revisor för studiecirkelverksamheten och ABF:s lokalavdelning omvaldes Edmund Kjellberg.

Till huvudmän i Båstads sparbank 12 till antalet för tiden 1959 till årssammanträdet 1963 omvaldes samtliga förutvarande nämligen Karl Jönsson, Frans Carlsson, Oscar Carlsson, Hilbert Johansson, Knut Jönsson, Ragnar Johansson, Gunnar Bergevad, Bernhard Berg, Bernhard Bengtsson, H. B. Berg, K. A. Bjärup och Arvid Strömblad.

I pensionsnämnden invaldes fr. Karin Lundin med fru Berta Sjövall som suppleant.

Val av valnämnd uppsköts till första sammanträdet 1959.

Ordföranden hr Malte Gerding avtackade fullmäktiges ledamöter och vände sig särskilt till de nio avgående samt riktade vidare ett tack till hr N. A. Hector för hans mångåriga och gagnerika arbete i hälsovårdsnämnden. Även hr Erik Wittgren, som tillhört ett flertal styrelser, avtackades. Fullmäktiges tack till ordf. framfördes av v. ordf. hr Oscar Carlsson.

FÖRSIKTIGHET

Banarbetare Lodin, som var känd för att vara lite originell, var en lördagskväll bjuden på banvakt Petterssons 50-årsfest. Mat och dryck fanns i överflöd. När kalaset pågått ett par timmar kom Lodin fram till festföremålet, tackade och tog adjö.

— Vi i hällskotta nu då, sa värden, ska du redan gå, nu när det börjar bli roligt?

— Ja, menade Lodin, det är nog bäst att tacka och säga adjö när jag kan. Sen vet jag inte om jag kan.

Vad får Ni för 13 öre om dagen?

Jo, Laholms Tidning hem till Eder bostad varje söckendag under 1959 om Ni helårsprenumererar. — Trots tidningarnas alltmera stegrade kostnader för framställning och distribution får Ni LT för nämnda pris. Det finns knappast någon vara som tillnärmelsevis är så billig.

Pris för helår 40:—, halvår 21:—, kvartal 11:— och månad 4:—.

Prenumerera alltid först och främst på ortens egen tidning – Laholms Tidning

MARKARYDS-BYGDEN

Laholms Tidnings lokalredaktion: **Markaryd, Villagatan**
Redaktör: **Sven B. Jönsson. Tel 10150.**

God Jul och Gott Nytt År

tillönskas ärade kunder och vänner

GULLAN och HARDIN ANDERSSON
Markaryd

GOD JUL

tillönskas av

LAHOLMS TIDNINGS LOKALREDAKTION
Markaryd

Carin o. Sven B. Jönsson.

Nyårsvaka

å Snapphanegården i Markaryd
Nyårsafton kl. 20

Supé med dans till välkänd orkester.

Växlande program. Fullständiga rättigheter. Bordbest. tel. 10491. OBS.! Alla som förlovar sig får fri supé, ring och meddela till ovanstående telnr.

Markaryds IF:s Suporterklubb.

Kyrkbuss

Annandag jul: Ekhult 10.15, Timsfors 10.30, Markaryd 10.45.

Markaryd Nyårsvaka i Missionskapellet kl. 23. Vilhelm Karlsson och sångarna.

Markaryds Bio

Annandag jul kl. 8 em.
DU ÄR MITT ÄVENTYR
med Sickan Carlsson och Gunnar Björnstrand.
Barntillåten.

Annandag jul kl. 5 em.
Abbot och Costello på grön kvist
Barntillåten.

Platsbest. per tel. 10086 kl. 17—19.

Nyårsvaka

Markaryds IF:s Supporterklubb anordnar nyårsvaka på Snapphanegården den 31 december kl. 20 med supé och dans till välkänd dansorkester Ett omväxlande program utlovas med många överraskningsmoment. Bl. a. utlovas gratis supé till alla, som förlovar sig vid festen denna kväll. Dessutom får vederbörande mottaga sedvanliga gratulationer ,vilka hör ett sådant ögonblick till. Bordbeställning och anmälan om förlovning kan ske pr tel. 10491 Markaryd.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

85 år

fyller på lördag fru Lotta Pettersson, maka till f. lantbrukare Hans Petter Pettersson, Ösarp 2, Laholm. Hon är född i Rolfstorp vid Hasslöv och innehade i ungdomsåren platser i hushåll. Efter giftermålet innehade makarna ett arrendeställe i Tjuvhult och lantbruk i Vallberga, där makarna köpte jord och byggde nya byggnader. 1917 kom de till Ösarp där de inköpte ett lantbruk, som 1937 övertogs av en son. Makarna lät bygga en villa på tomten till gården.

Fru Pettersson har varit en arbetsmänniska som få. De många sysslorna på lantbruket fick hon ofta hjälpa till med och hade dessutom åtta barn att fostra. Ofta fick hon ta nätterna till hjälp, men hon var seg och ihärdig och klarade upp allt med ett glatt humör. Hon är fortfarande vid mycket god vigör, sköter alla sysslor i hemmet och följer med vad som rör sig i tiden.

80 år

fyller i morgon fru Elin Bertha Schülein, född Rehngren, Östra Karup, maka till framlidne prosten Schülein, Sydjylland, Danmark. Hon är född i Östra Karup där fadern var gästgivare. När maken blev pensionerad 1950 byggde de en villa i Östra Karup, där fru Schülein efter makens bortgång fortfarande bor

75 år

fyller på lördag fru Evelina Natalia Nilsson, maka till f. lantbrukaren Nils Theodor Nilsson, Daggarp, Tjjärby.

75 år

fyller i morgon en känd gammal laholmare, f. laboratoriebiträdet Olof Brunbäck. Han är född i Laholm, där fadern var boktryckare och i många år utgivare av Laholms Nya Tidning. Jubilaren ägnade sig först åt bageriyrket men övergick sedan till apoteket, där han i ett 35-tal år tjänstgjorde som laboratoriebiträde och apotekare Hansons allt i allo. När han för en del år sedan pensionerades fick han också emottaga patriotiska sällskapets stora guldmedalj. Nu njuter han sitt otium i Gamleby, där han trivs gott bland minnen från ungdomens tider. Jubilaren är en trevlig och gemytlig man med gott minne och god kännedom av Laholm i gångna tider.

70-åring

Fru ANNA FAGERHOLM, Laholm.

Sjuttio år fyller i morgon fru Anna Fagerholm, Pensionärshemmet, Laholm, maka till framlidne cementfabrikören Edvin Fagerholm.

Fru Fagerholm är född i Ränneslöv och kom redan som 13-åring ut för att tjäna. Hon var en sommar hos kyrkoherde Zettergren i Ränneslövs prästgård och vintern efter blev hon konfirmerad för densamme. Sedan hade hon arbete på olika platser innan hon år 1908 ingick äktenskap. Makarna skulle sålunda i år ha firat guldbröllop men redan 1935 gick maken bort. De hade bosatt sig i Kövlinge där maken hade en cementvarutillverkning.

I ej mindre än fyrtio år bodde fru Fagerholm i Kövlinge och först för tio år sedan flyttade hon till Laholm där hon sedan ett år bor på Pensionärshemmet. Fru Fagerholm har alltid varit en arbetsmänniska som få och efter makens död blev arbetet dubbelt tungt. Tio barn har hon fostrat till dugliga samhällsmedborgare och på högtidsdagen har alla tio lovat att komma hem åtföljda av sonhustrur, svärsöner, barnbarn och barnbarnsbarn Då räcker säkerligen den lilla lägenheten inte till men roligt blir det. Så pigg och kry som jubilaren fortfarande är så blir det säkerligen en glädjedag av stora mått.

70 år

fyller annandag jul fru Matilda Johansson, maka till byggnadssnickare Lars Johansson, Föreningsgatan 6, Laholm. Fru Johansson är född i Hälsingland och har i femtio år vistats i Laholm. Hon hargjort sig känd som en mycket duktig och arbetsam människa, som helt gått in för hemmet och de sina. Högtidsdagen kan hon fira vid god vigör.

70 år

fyller på lördag f. lantbrukaren Emil Bengtsson, Bruket, Tönnersjö. Han har i unga dagar haft anställning på Stjärnarp och sedan i många år innehaft ett lantbruk i Långeby, vilket han nu lämnat.

DÖDSFALL

Hedvig Wennström. Fru Hedvig Wennström, Åsliden, Östra Karup, änka efter kyrkovaktmästare Ernst Wennström, Skottorp, avled i går i sitt 84:de levnadsår. Den bortgångna var född i Skåne men kom redan som barn med föräldrarna till Ålstorp. Efter ingånget äktenskap var makarna under många år bosatta i Skottorp. År 1949 flyttade fru Wennström emellertid till Östra Karup och när Åsliden blev färdigt kom hon dit. Hon efterlämnar minnet av en mycket strävsam och duktig kvinna. Närmast sörjande är barn, barnbarn och barnbarnsbarn.

Ida Andersson. I en ålder av nära 72 år har avlidit efter en tids sjukdom fru Ida Andersson, Lemmeshult, Örkelljunga, maka till framlidne lantbrukaren Thelander Andersson, Mattarp, Örkelljunga.

Den bortgångna var i sin krafts dagar en enastående husmor, som offrade all sin tid och kraft åt hemmet och familjen. Närmast sörjande är dottern Svea gift med lantbrukaren Einar Nilsson, Tossjö, Georg lantbrukare i Lemmeshult, Ada, gift med lantbrukare Nils Andersson, Skånes Värsjö, Åke, innehavare av fädernegården i Mattarp, samt Maj-Britt, gift med posttjänsteman Sigurd Wraneus, Vittsjö, sonhustrur, barnbarn och syster.

Olga Maria Karlsson. På Halmstads lasarett avled i går Olga Maria Karlsson i en ålder av 69 år. Född i Kalmar-trakten hade hon de senaste 10 åren av sitt liv husföreståndarinneplats i Torup och dessförinnan ett 20-tal år i Knäred.

På lediga stunder tillverkade hon vispar och pappersblommor och sålde på sina resor i bygderna. Hon sörjes av två söner och en dotter bosatta i Skåne.

BEGRAVNING

En högtidlig jordfästning ägde i går rum i Hasslövs kyrka då stoftet efter f. lantbrukare Gustaf Nilsson, Hasslöv, vigdes till den eviga vilan. Kistan var förut placerad i koret och prestaverande var köpman John Christensson och lantbrukare Aron Magnusson, båda från Hasslöv. Jordfästningen förrättades av kyrkoherde Arvid Hallind, som också höll griftetal. Före jordfästningen sjöngs ps. 570:1—3 och efter 273:1—2. Efter begravningsmässan följde ps. 400:10—11. Vid kransnedläggningen i kyrkan talade sonen Carl G. Nilsson, Hasslöv, till faderns minne. När kistan utbars spelade kantor Elsa Wallin sorgemusik. Vid graven sjöngs psalmen "När jag slutar mina dagar" och de anhörigas tack för visade hedersbetyglser framfördes av sonen Carl. En vacker blomstergärd hade ägnats den bortgångnes minne.

Till Alfred Anderssons minne.

Lycklig Far som nu fått lämna denna världen efter dagens sorg och strid. Nu Far har bäddats i graven för att finna ro och frid. Svårt Far hade i det sista, hårt det var att honom mista.

Gömd men aldrig av de dina glömd. Tack för ditt ljusa minne! Vila i frid.

Viola J.

LT-annonsen
för
EFFEKTIV ANNONSERING.

Grand Magasin LAHOLM
Alltid nyheter i
KAPPOR
och
KLÄNNINGAR
Grand Magasin LAHOLM

Jul och klappar i Markaryd

Nu står julen för dörren och man får anledning att stanna upp efter de sista veckornas jäkt. Affärsmännen har haft bråda dagar med att leverera allt det goda som vi skall ha på våra julbord och alla de många julklapparna som numera skall slås in i kartonger och i vackert julpapper. Vi här nere i södra Småland följer väl med vår tid men vi har inte ännu blivit så moderna som stockholmarna vars affärerna saluför färdiginslagna julklappar med julklappsvers m. m.

På tal om julklappar så har Markaryds församling redan fått en julklapp då Svenska Pappersbruksförbundet vid sitt sammanträde beslutat att förlägga pappersskolan till Markaryd. Denna fina gåva har inte kommit av sig självt, utan det har förts både många och långa förhandlingar innan resultatet blev klart. Ovärderliga insatser i striden om skolan har utförts av landshövding Thorvald Bergquist, rektor Gunnar Orrling, landstingsman Gunnar Andersson m. fl., och bakom dessa har sedan stått två enade fullmäktigekårer och en enad församling. Skolans placering i Markaryd kommer med all säkerhet att föra med sig ytterligare fördelar för Markaryds båda kommuner. Man räknar med att minst 200 personer kommer att beröras av skolan, och vad detta betyder för ortens affärsliv är väl fullt klart för de flesta.

EN DIREKT FÖLJD av att skolan förlägges till Markaryd bli byggandet av en gymnastiksal med simbadanläggning. Det är nu att hoppas att denna byggnad får det formatet att vinteridrott kan idkas där. Det skulle smaka med en riktig idrottshall, där handboll och tennis kan spelas på vintern. Markaryd är en plats som är fattig på vinteridrott. Visserligen har vi en ishockeybana men det är sällan man kan använda sig av densamma då de sista vintrarnas kyla inte räckt till att få banan i bra skick.

EN ANNAN JULKLAPP fick köpingsborna redan i lördags då Markaryds offentliga julgran tändes. Granen restes redan till skyltsöndagen och tändes då för första gången, men sedan har den fått stå där mörk och dyster och inte fått visa sig från sin bättre sida. Kommunalnämnden ansåg att man inte skulle taga ut julen i förskott genom att låta granen vara tänd, men allmänheten har inte haft samma inställning. Vid ett extra sammanträde på lördagskvällen geslutade elverket emellertid att granen skulle tändas och så blev även gjort till glädje för alla dem som i rusket var ute och köpte julklappar och till glädje även för dem som färdades genom vår alltid trivsamma köping.

Till slut ber sign. att få framföra en önskan om en riktigt god jul till hela läsekretsen.

Essji.

Halmstad . . .

(Forts. fr. sid. 1)

stikhuset vid gränden "plär visa sig vissa nätter på året, då 12-slaget förklingar i rymden".

Veterligt tiger alla tryckta och otryckta mera allmänt kända källor rörande det forna klostrets öden under lång tidrymd. Men under 1600-talet har huset länge och väl använts som stadshuskällare, dit gravitetiskt vördiga skråherrar kom för att få sig en styrketår och snacka om nytt och gammalt. Garnisonens officerare och lantadel hade också sitt tillhåll där. Stadskällaren i Halmstad har varit skådeplatsen för mycken dramatik och mycken tragik.

OM HÄXA OCH BORTSUPNA GODS.

I anslutning till traditionen om stadskällaren berättas om Halmstads "häxa" Johanna Tusindkjaerling, som ansågs vara roten och upphovet till satans hemsökelse av Halmstad med den stora branden 1619, som ödelade hela staden utom kyrkan och några få hus kring den. Det berättas också om den 19-årige Hans Seefeldt, som på stadskällaren spelade bort sina två gårdar Söstrup och Stjernevad till Jörgen Skeel på det anrika gamla godset Vallen i södra Halland. Det berättas också om en avskedsfest 1676 för den avflyttande landshövdingen Hård med ett nachspiel på stadskällaren, där överste Sten Holck till Fröllinge i vredesmod med sin värja stack ner stadsmajoren Nesner i stadskällarens trappa.

I början på 1800-talet var huset Halmstads gästgivaregård och från den tiden berättar krönikan om en dramatisk natt, som den ryktbare landshövdingen i Halland, Lars Arnell, som tvangs att gå i landsflykt till Finland, upplevde på gästgiveriet. Klosterspöket "Mäster Mats" spelade en huvudroll den natten.

LANDSHÖVDINGENS VAKA.

Lars Arnell hade varit på besök hos en ungdomsvän på Varbergs fästning. Där hade han träffat en spågumma, som blivit förargad på landshövdingen och spått honom "ni höge herre skall få göra mera bekantskap med Finland än ni någonsin önskar". När landshövdingen kom tillbaks till Halmstad, var det sent på kvällen, så sent att han inte ville fara direkt hem till slottet utan i stället tog in på gästgiveriet. Han superade och drog sig tillbaks till ställets bästa rum, där den bästa sängen bäddades för den höge gästens räkning. Vid det sparsamma ljuset av ett par härskna vaxljus var landshövdingen timme efter timme sysselsatt med att gå igenom papper, som han hade bekymmer med. Han hade riktigt krånglat till det för sig och marken brände under fötterna på honom. Plötsligt råkade landshövdingen kasta en blick i spegeln som hängde mitt emot honom på väggen — mot honom stirrade en munk med uppdragen kapuschong, som dolde ansiktet utom ett par ögon, vilka töckniga men dock vassa som en värjudd med rostfläckar borrade sig in i landshövdingens. Synen försvann, men landshövdingens nattsömn var förstörd. Ute var det beckmörkt, ingen som helst gatubelysning fanns på den tiden.

Det rustade sig till ett svårt oväder. Vindstötarna pep ner i kakelugnen och tornflöjeln gnisslade. Då den efterlängtade dagern grydde, började plötsligt ett smällande i dörrarna, ett spring i trappor och försugor, ett korteligen även för ett gästgiveri ovanligt buller. Förtörnad steg Arnell upp, svepte nödtorftigt om sig och öppnade dörren för att tillkalla sin betjänt.

Därutanför i korridoren var det full uppståndelse, fullt med folk, alla i huset hade samlats. Vad i all världen stod på?

Det fick landshövdingen snart veta. Gästgivaren hade under natten tagit livet av sig. Var det klosterspöket "Mäster Mats", som varit och hämtat gästgivaren?

Efter att en tid ha varit rådhus och sedan stadens läroverk, blev det gamla huset i slutet på 1890-talet åter gästgiveri, men den regimen slutade lika olyckligt — gästgivaren tog livet av sig. Om "Mäster Mats" uppenbarade sig även den gången, där om vet traditionen ingenting att berätta.

Nu skall alltså det gamla historiska huset återuppta restaurangtraditionerna under Varas regim. Man må hoppas att det blir en lycklig epok som inleds och att "Mäster Mats" inte skall skrämma ställets gäster utan i stället bli ett pikant inslag i en traditionsrik historia.

— Pappa, är det inte vuxna som gör pengarna?
— Jo.
— Men varför gör de inte så de räcker till då?

Jag såg igår...

... att helgtrafiken tydligen var i full gång på rikstvåan. Gott om fullpackade långfärdsbilar passerade på eftermiddagen och kvällen såväl norr- som söderut.

SENASTE NYTT

Ny Atlasraket mot rymden

En ny Atlasraket avfyraddes i dag kl 5.45 svensk tid från provskjutfältet vid Cape Caneveral. Den var av samma typ som den raket, som sändes upp i föra veckan. Enligt hittills obekräftade uppgifter skulle ett djur ha skickats med upp i raketen. Starten gick programenligt och efter 4 min. var raketen försvunnen i öster. Newyork i dag. TT Reuter

Stockholmskvinna mördad

Ett mord förövades på tisdagen i Stockholm och blev uppdagat först sent på kvällen. Vid 21-tiden kom en man in på Nikolai polisstation i Gamla stan och berättade att han "gjort en människa illa". Han var rätt kraftigt berusad och var också ganska förvirrad. Mannen är född 1921. Han omtalade att han dödat en kvinna i en liten kolonistuga vid Värtavägen 72 på Gärdet. Här hade han sammanbott med kvinnan en tid. På tisdagen hade de kommit i gräl om en resa de skulle göra. Hon ville att han skulle följa med till några släktingar över julen, men när han inte gick med på detta, började hon, enligt hans uppgifter skrika. Han försökte då tysta henne och gick till slut handgripligt tillväga. Till slut blev hon skadad och låg stilla. Till slut anmälde han sig hos polisen i Gamla stan.
Stockholm i dag TT.

Julen . . .

(Forts. fr. sid. 1)

Så har Vasaorden en loge där. Men numera har man slutat att tala svenska även i dessa föreningar. Man försöker nämligen få med svenskättlingar i andra och tredje led, och de kan eller vill oftast inte tala svenska. Därför har man mer och mer gått över till engelskan. Att jag talar så bra svenska beror kanske på att min fru och jag brukar tala svenska hemma.

— Min fru är född i Slöinge, och hon kom över till Amerika två år efter det jag rest dit. Hon har inte heller varit hemma på över trettio år, och nu skall vi allt passa på att resa omkring och hälsa på alla släktingar och vänner i Laholm, Malmö, Slöinge, Göteborg m. fl. ställen. Julen skall vi fira här i Laholm. Vi skall stanna i Sverige till i mars men sedan bär det åstad igen. För hur det än är så har man slagit rot där ute, och det är inte lätt att komma därifrån.

— Hur det känns att komma hem till Laholm? Det är så underbart, att det är svårt att beskriva. Jag har längtat så mycket efter denna stund att det inte är så lätt att uttrycka sig. Mycket är sig likt här i staden, de flesta husen i stadens centrum känner jag igen, men mycket är också nytt — det finns så många vackra hus och kvarter här. Forsarna där vi lekte som barn ,tittade på laxarnas språng och ibland fångade dem, är helt borta och där reser sig en stor kraftstation. Jag minns så väl skolan, där jag gick för lärare Svennberg — det var en gammal hedersman.

Ni har det precis lika bra som vi har det i Amerika, samma bekvämligheter och moderniteter. Det enda man märker är att bilarna här är litet mindre än i Amrika. Men även amerikanarna har börjat skaffa sig mindre bilar, europeiska vagnar framför allt. De är mera ekonomiska att köra och mycket omtyckta.

— Annars är det inget fel på Amerika. Tiderna börjar bli bättre och den arbetslöshet, som var rätt kännbar i fjol, är nu nästan helt borta. Jag skulle tro, att den är mindre i de industrialiserade östra staterna än borta i väster — där jag aldrig har varit. Jag har lika nära att resa från New Haven till Sverige som att resa till San Francisco — och då reser vi ju hellre till vårt gamla hemland.

Vi hoppas, att hr Gunneson, hans maka Agnes och tjugoåriga dottern Nancy, som förstår men inte kan tala svenska, får en angenäm jul i sitt gamla hemland.

Cel.

DYRBARA KNÄN.

Hur mycket är en kvinnas knän värda?

Den 37-åriga sekreteraren Hedwig Noethiger tilldömdes nyligen 8,500 kronor för en skada på sina knän.

Miss Noethiger hade stämt sin förutvarande arbetsgivare och yrkat ersättning för en del blessyrer som hon fått på sina knän i samband med en bilkollision.

Innan domen avkunnades bad domaren att få se på skadorna. Miss Noethiger drog upp kjolen över knäna och visade skraporna.

— De där skadorna kan man ju bara se på mycket nära håll, kommenterade domaren. — Är det verkligen något att bråka om?

— För en dam betyder det en hel del, framhöll försvasadvokaten.

Hasslöv

Kyrkofullmäktige med Hasslövs församling

hade på måndagen sammanträde under ordförandeskap av kyrkoherde A. Hallind. Till revisorer omvaldes Nils Carlsson, Torp, Ernst Persson, Flintarp. Till ordförande i kyrkofullmäktige intill januarisammanträdet omvaldes kyrkoherde Hallind.

FRIA ORD

Skadegörelse å sommtarstugor.

Vid upprepade tillfällen har åverkan och skadegörelse av olika slag förövats å stugorna vid Skummeslövsstrands badort. Så har under höstmånaderna särskilt november fönsterrutor slagits sönder, varjämte annan skadegörelse och småstölder förekommit vid stugor i skogsallén och på andra ställen i badsamhället.

Det torde vara minderåriga och halvstora pojkar som varit i farten och misstankarna äro riktade åt visst håll. Då det gäller minderåriga, för vilka målsman är ansvarig, riktas härmed en maning till föräldrar och målsmän i trakten att öva tillsyn över sina pojkar i uppväxtåldern, så att de hindras deltaga i dylik skadegörelse å sommarstugorna vid badorten.

Ägare av stuga i Skummeslövsstrand.

Predikoturer

JULAFTON

Laholm 16 julbön kh Håkansson.
Veinge 16 julbön kh Ljung (kyrkbuss).
Mestocka 16 julbön komm Nyqvist.
Knäred 16 julbön kpr Eriksson.
Hasslöv 16 julbön kh Hallind.
Hinneryd 16 julbön på ålderdomshemmet kh Andersson.
Båstad 16 julbön.

JULDAGEN.

Laholm 7 hgm vid ljus kh Håkansson.
Skogaby 9 hgm kh Håkansson.
Veinge 7 hgm kh Ljung (kyrkbuss).
Tjärby 7 hgm komm Nyqvist (kyrkbuss).
Mestocka 5 hgm komm Nyqvist.
Knäred 7 hgm kpr Eriksson.
Hishult 6.30 julotta kh Gustafson, (kyrkbuss), 10 hgm kh Gustafson.
Ränneslöv 6 hgm kadj Palmgren.
Ysby 8 hgm kadj Palmgren.
Växtorp 7 hgm kh Hallind.
Hasslöv 11 hgm kh Hallind.
Östra Karup 7,30 hgm vid ljus kh Ljungman.
Skummeslöv 5,30 hgm vid ljus kh Ljungman.
Båstad 7 julotta.
Hinneryd 6 julotta kh Andersson.
Eldsberga 6 julotta kh Adahl.
Tönnersjö 7,30 hgm kh Adahl.

ANNANDAG JUL.

Laholm 10 hgm kh Håkansson.
Veinge 10 hgm kh Ljung.
Tjärby 13 hgm komm Nyqvist.
Mestocka 10 hgm kh Ljung.
Knäred 10,30 hgm kpr Eriksson.
Hishult 13,30 barngdtj kh Gustafson.
Ränneslöv 13,30 hgm kadj Palmgren.
Ysby 9,30 hgm kadj Palmgren.
Hasslöv 9,30 hgm kh Cervin.
Växtorp 13,30 hgm kh Cervin.
Östra Karup 10 hgm kh Ljungman.
Skummeslöv 13 hgm kh Ljungman.
Båstad 10,30 hgm.
Hinneryd 11 hgm. kh. Andersson.
Eldsberga 10 hgm kh Adahl.
Tönnersjö 13,30 hgm med skrm kh Adahl.

Laholm, Salemkyrkan. Juldagen 7 julgudstjänst Elis Almborg. Sönd. 11 gudstjänst Almborg. Nyårsdagen 11 predikan past. Almborg. Trettondagen 14 möte.
Hishult Betania. Juldagen 15 julgudstjänst past. Almborg. Nyårsdagen 15 predikan fru Mary Carlsson och Almborg. Trettondagen möte i Laholm klockan 14.

SOM 'BODKNODD' I KNÄRED

O tid av guld, o liv blott tjänt
för nöjen och behagen,
då allt i lek och skämt var vänt
— ej sorg för morgondagen —
den enda sorg man då försökt
var att mustaschen växte trögt.

Med en lång gul A.W. Fabers tysk-blyertspenna på örat gick man innanför disken och "satte näsan i väred, över att man var något så högt som "bodknodd i Knäred. Med skärmmössan på sned och trätofflor på fötterna kunde det hända att man hoppade över disken och tog en stilla vals med någon av de kvinnliga kunderna, om händelsevis det fanns någon spekulant som avprovade våra Magdeburger 2-radiga dragspel.

Ur boken lanthandelns historia tar jag mig friheten låna följande kväde, enär det är som vore det skrivet för den affär jag var anställd:

En dag före jul så gick jag te
boa,
träffa Bolla på Backen å Britta
ve Broa,
å Cajsa i Skoga var där.
Å Hinrik ve Såga å Jonas i
Svea,
å Nisse i Sumpen, å Pettersa
Lea
å senna kom ryktare Per,
som efter att ha sett sig om-
kring
sade: — Ja för vår handlare
här,
han har då de tusen mogänger,
dynggrepar, hästskor, å trä-
bottnakängor,
pressjäst å humle och malt,
pipor av krita så goa å röka,
ja räkna upp allt jag skall ej
försöka,
ty kort sagt här nästan finns
allt.

Redan i november började vi göra förberedelser för julen genom att väga upp mjöl, gryn, kaffe och socker, för att kvickt kunna expediera när julbrådskan stod på högsta nivå. Torkad fisk kom i 50-kilobuntar. Den måste folk köpa tidigt, ty den skulle blötas och det tog ju tid; dessa fiskbuntar placerades utanför disken, dels för att kunderna skulle kunna själva vraka och välja, dels för at de voro lämpliga sittpaltser för kunder att vila sig på, när de som en del hade lång väg till handelsbutiken. Första biträdet påpekade en gång för några gubbar att de väl fick sitta på fisk buntarna, men den fick inte rökas. Dock tycktes de inte förstå undermeningen i biträdets anmärkning, ty de svarade att om han ville bjuda på en god cigarr så skulle de nog röka fisken.

I december månad var vanligen butiken full av kunder från klockan 7 på morgonen tilll 9 à 10, kanske ibland klockan 11 på kvällen. Bonden hade vanligen vid julinköpen sin hustru med sig, ty hon trodde sig säkrare i att pruta och beveka handlarn till att sälja billigt. Här kan nämnas att vi hade märkt varorna med 3 priser, först inköpspriset med bodmärkets bokstäver, som kunden icke förstod, därefter utförsäljningspriset med siffror, och så under detta vad varan i värsta fall kunde säljas för — detta med bokstäver — efter kortare eller längre tids prutning. — Systemet med prutning var ju tidsödande och otrevligt och skönt att det tillhör en svunnen tid. Ett annat system som inte var mindre besvärligt för handlarn var kreditsystemet. Det fanns kunder som satte en ära i att ha skuld i handelsboden och vara betrodd karl. Det värsta var att fick han 3 månaders kredit, så kunde det dröja både ett och 2 år innan skulden blev betald och stundom voro de förmögnaste kunderna de som man fick vänta längst på, innan de betalade en bodskuld. Vad prutningen beträffar så trodde's ganska allmänt att om man icke fått avslag på varan så hade man betalt den för dyrt.

Den 1 januari 1889 övergick man från skålpund, kanna och aln till kilo, liter och meter, tilll stor förtrytelse för en del folk, som tyckte att "det kunde fått bli vid det gamla så länge de gamle levde." Många äldre höllo på i åratal att begära vad de skulle köpa efter gamla systemet, och det blev handlanden och biträdena som fick räkna ut vad det blev enligt metersystemet. För andra åter som ville följa med sin tid blev detta till många lustigheter, såsom då någon begärde 5 meter fotogén, 1 meter kokekorv, 10 kilometer oblekt väv o.s.v.

Avensä måste man kunna klara penningvärdet från ännu äldre tider, ty många höll på med skilling, styver, daler och mark. Kanske skulle jag nämna något om priserna den tiden. Kaffe sålädes nästan endast orostat, ty kunderna rostade det själva i hemmet. Priset för prima vara var 1.10 à 1.20 pr kg., men det fanns också andra kvalitéer för 90 öre och 1 kr. Vi sålde en myckenhet cicoria — 5 öre för 50 gram — som satte fin brun färg på det svaga kaffet.

Jag hörde en historia från den tiden om den nye kyrkoherden som var ute och besökte sina församlingsbor och kom in på ett ställe, där de ville bjuda på kaffe. När det så serverades sade mor i huset att hon ville tro och hoppas att kaffet skulle smaka. Prästen märkte emellertid att kaffet var mycket blekt och att man varit allt för sparsam med kaffebönorna. Han sade därför lite diplomatiskt: — Ja lilla mor: tro och hopp är nog så bra, men det måste också böner till.

Det socker som mest gick åt var kaksocker till cirka 60 öre kg. Det var hårt och drygt, och 2 små bitar av cirka en ärtas storlek ansågs räcka till en kopp kaffe, när man drack på bit. Här måste jag inflika en händelse från en av handelsbodarna i grannsocknen. Biträdet där, som inte var "född i förstugan", höll en dag på med att väga upp kaksocker. Så kom det en man som skulle ha en liter vin, picardon, pris 75 öre. Detta måste biträdet gå ner i källaren efter; väl uppe i butiken igen märkte han att ett stycke socker var försvunnet, varför han började leta både i och under disken sägande: Här låg en bit arsenik, som vi skulle ha till råttorna. Var har den tagit vägen.

Nu började vinköparen kallsvettas och erkände att han stoppat den i munnen. Ja, sa biträdet, ett sätt finns att rädda livet på er, och det är att ni ögonblickligen dricker ett kvarter sillalake.

Ja, mannen drack och blev vid liv, men lär ha fått magen ordentligt i olag för några dar framåt.

I december månad var det till att äta morgon och kväll, så man klarade sig, ty middagsmålet blev mycke oregelbundet. Hade man börjat expediera en kund kunde man inte gärna springa ifrån den. Handlanden själv och hans fru måste ägna mycken tid åt kaffebordet, som stod dukat dagen i ända i bostaden för kundernas räkning Där skulle de fägnas med kaffe och vetebröd, mannen dessutom med dubbelgök, men inte nog därmed, kunderna skulle ha antingen handlarn själv eller åtminstone handlarns fru också vid bordet att prata med. När kaffedrickningen var undanstökad skulle bonden ha en låda om 50 eller 100 julcigarrer på köpet, och hustrun skulle som julklapp få välja en porslinssak vilken hon helst ville ha, antingen en blomvas, tillbringare, blomkruka, dricksstop, dekorerat med "När Gustav Vasa talar till dalkarlarna" eller med "Thor körande med sina bockar på åskmolnen, kastande glödande järnviggar efter trollen" o.s.v.

När så bonden och hans hustru storbelåtna är på hemväg, säger hon till sin man, att hon tror inte handlarn har "klätt" dom på något i dag, men det gäller att vara försiktig, ty alla har vi en räv bakom örat, men en handlare har en bakom varje öra.

På de långa vinterkvällarna brukade kyrkbyns bondsöner, drängar och hantverkaregesäller efter slutat dagsverke samlas i handelsboden för samspråk och tidsfördriv. Det låtsade ärendet var att få påfyllt sina snusdosor eller att köpa en kardus röktobak av märket "Gefle vapen" eller "Ärligt och Gott" — pris 12 öre för 1 hg —.

Var det någon som ville ha sin dosa gratis blandade vi snuset med lite malen starkpeppar. Till en som ville ha stoppat pipan gratis hittade vi på att blanda tobaken med en ask knallpulver. Detta satte duktigt skräck i honom, ty när det började fräsa, gnistra och smälla i hans pipa som hade formen av ett gubbhuvud och som han var mäkta stolt över, blev han så rädd att han tog pipan ur munnen och kastade den långt ifrån sig till sina kamraters stora munterhet. Han begärde aldrig gratisstopp mera.

Annonsering hade vi inga utgifter för den tiden, ty vi skrev en kungörelse om nyhemkomna varor, och den läste prästen gratis upp från predikstolen efter predikan, och när kungörelserna lästes lyssnade den fullsatta kyrkan med spänd uppmärksamhet. Då var det ingen som slumrade, om de också gjort så under Bratts predikan. Kungörelsen innehöll vanligen meddelande om att vi fått hem moderna kostym- och klänningstyger, hattar, vintermössor med öronskydd, ryska gummigaloscher, damkängor med höga skaft, herrpjäxor, fin rotskär och gråsey o.s.v.

Till torgdagen i december såväl som till de övriga tre torgdagarna på året gällde det att ha tillräckligt med rottingkäppar hemma, vilka var försedda med en blykula i ena ändan, ty det kunde hända att det för knäredspojkarna kom rivaler från Veinge och Hishult, som ville göra erövringar bland Knäreds unga vackra ungmör, och därför gällde det att hålla dem i schack.

För oss småpojkar som icke voro fullvuxna var det ett nöje att, när det stod tätt med kunder framför en karamellstånd, med ett snöre med tvännen säkerhetsnålar i ändarna fästa ihop en pojk och en flicka eller en gumma och hennes gubbe. Det övriga torgdagsfolket hade alltid mycket roligt, när de skulle söka komma isär.

Ja, så efter allt flygande och flängande under julbrådskan kom julen. Vi biträden blev bjudna på flera julkalas utomkring i socknen. Jag minnes ett sådant i Trälshult. Vi hade en mil att gå och kom icke till kalasgården förrän vid halv 11-tiden på kvällen, och så måste vi vända åter senast kl. 5 på morgonen för att kunna öppna butiken kl. 7, men en natt utan sömn den tiden betydde intet.

Bland allt vi hade att sälja var det särskilt oljetryckstavlor och s. k. julask som till jularna hade en strykande åtgång. Dessa saker såldes också tilll knallar Sverige runt. De skickades pr post eller järnväg.

Av de förstnämnda, vars pris var 2—3 kr. pr styck, såldes mest vårt kungahus samt kejsare och kungar i övriga Europas länder samt den tyska Bissmark som sade: — Vi tyskarna fruktar Gud och ingenting annat i världen."

Jul-arken som kostade blott 8 à 10 öre stycket voro vanligen av mera skämtsamt slag, såsom den sparsamme mannen, som hängde en sill i taket och blott slog till den med den potatis han åt.

Ett annat julark visade den underbara kvarnen, där man malde om folk. T. ex. när en hustru tyckte att hennes man började bli gammal och giktbruten gick hon till nämnda kvarn med honom, och så blev han om-malen och blev som en 25-årig pojk på nytt.

Till dem som hade giktvärk och reumatism sålde vi äkta giktfingerringar till det billiga priset av 10 öre pr styck.

Vi hade också glasögon till 50 öre pr par, och med dem påstod första biträdet — som för övrigt var ifrån Hishult — att man kunde se attan alnar in i Klippigabergen samt att de rakknivar vi sålde för 50 öre pr styck voro så vassa att om kunden stod en söndagsmorgon vid fönstret och raka sig och "grannens far" stod utanför och tittade på, så ramlade skägget av grannas-far också.

Vi hade också ett litet lager av böcker till salu, exempelvis: "Formulär till kärleksbrev för älskande, yngre och äldre" och "Sibylle Profetia", va ri man bland mycket annat fick veta på ett ungefär hur långt det var till världens ände (undergång).

Drömböcker fanns också som säkert som Josef och Daniel sade vad för betydelse en dröm hade, och Visböcker med visor om glödhet kärlek och slocknad sådan.

Konsten att med 10 öre kunna skapa en millionförmögenhet kunde man också lära i bok.

Av religiösa böcker hade vi endast psalmböcker till pris à 50 öre pr styck, ABC-böcker, Luthers Katekes och C. O. Roos Bibliska historia.

Danska kortlekar till pris à 50 öre var en rätt stor artikel, likaså Kungens av Danmarks Bröstkarameller och så en dansk magmedicin med namnet "Brama Taffelbitter", som väl egentligen var släkt med danskt brännvin, fast detta var rödfärgat.

Så sålde vi vidare mycket amerikanskt fläsk till 1 kr pr kg. och Islandsull som kom i jättestora balar över Köpenhamn, men de måste haft slarviga fårklippare på Island, ty ibland hittade man stora skinnflagor bland ullen.

Så skulle jag kanske berätta om några humoristiska händelser, som bitit sig fast i minnet. När Carlsons o. Pihls resande i Halmstad kom på besök blev det aldrig tråkigt, ty han var alltid upplagd för skämt och skoj. Hans namn var Alfred Jönsson

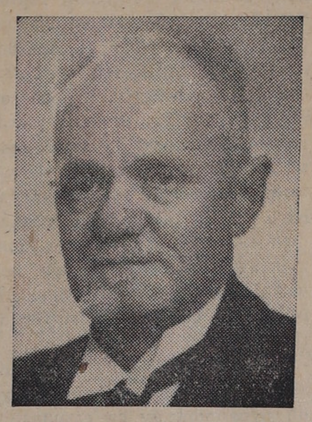

AV

Joël Paulson

men han gick allmänt under namnet "Pihla-Jössen".

Så en gång hade en gammal gumma i socknens norra del hört berättas att Laholmsdoktor var på besök i kyrkobyn. Hon ville gärna träffa honom för rådfrågning. När hon så fick se Laholms hotellskjuts utanför vår butiksdörr tog hon för givet att doktorn var där. Hon stack huvudet innanför butiksdörren och frågade om Laholms doktor var där. "Pihla Jössen" var nyligen inkommen och svarade genast:

— Söker ni Laholms doktor? Det är jag det. Är ni sjuk?

— Ja, sade gumman, jag har så ont mellan magen och "brystet"

— Ja, sa Pihla-Jössen, det är för att ni lägger den usla norska cigorian för 20 öre på kaffet. Ni skall köpa den svenska för 5 öre. Den är icke skadlig, så blir ni bra.

Gumman var glad och tacksam för rådet, och frågade vad hon blev skyldig.

"Nej, sa P. J. jag fyller år i dag så i dag botar jag folk gratis."

Ännu mera belåten blev gumman och så passa hon på att fråga vad gubben hennes skulle göra för sin tröga mage?

P. J. svarade: — Han skall köpa en liter risinolja — det har hanlarn här att sälja. Och av den skall han ta 2 supar om dagen så länge den räcker, så blir han bra.

Gumman tackade i hand och neg och tyckte sig ha haft en särskild tur den dagen. En dag kom en odalman in i butiken och regera för att han fått räkning på 2 säckar hösalt då han endast köpt en samt framkastade en förmodan om att vi hade dålig bokföring. Härtill svarade handlaren att vi har dubbel italiensk bokföring.

— Jaså, jag jag förstår att dubbel italiensk bokföring beder, att när man köper något här få kredit, så skriver nu upp dubbelt så mycke, svarade kunden och gick.

En annan gång kom en man, som fått en räkning på en tunna sill, och sade att han inte köpt någon sill alls.

Handlarn rev sig i huvudet och sade sig inte veta hur man skulle göra med det. Ja, svarade kunden ni får väl försöka skriva upp den på någon annan, kanske det lyckas bättre.

Missöden av många slag begick man som lärling, så jag undrar ibland i dag på chefens stora tålamod med sitt nya biträde. Ett av de första var följande: — En dag kom en 6 à 7 års parvel med en höganäskruka och skulle ha 1 kg sirap i den, ja det blev expedierat. När jag så fordrade 40 öre som betalning svarade pojken:

— Det har du fått. Pengarna låg i krukan. Ja, så fick vi vänta på betalningen tills sirapen var förbrukad.

Såsom förut nämnts var vår försäljning till gårdfarihandlande (knallar) ganska betydande, och i detta tidevarv var det särskilt många både äldre och yngre män i Knäred, Hishult, Markaryd och Hinneryd som idkade gårdfarihandel. Man kunde påträffa dessa knallar inte blott överallt i Sverige utan också i Norge, Danmark och Finland, ja till och med i Ryssland ända borta vid Uralbergen. En sådan knalle övade med tiden upp sig till en väldig talförhet varom nedanstående Knallevisa bär vittnesbörd. Kommen in i stugan börjar han:

Se go dag kära mor lika ung som
i fjor,
ho blir yngre för vart år ja tror.
Ska hu handla i da, så blir jag
så gla,
allt ja säljer ä billigt å bra.

Så kommer husets nu vuxna dotter in och då riktar knallen följande ord till henne:

Se, goda lilla mö, så granner
å rö,
som smultron på nyfallen snö.
Här en schal som är blå, gott
köp ska hu få,
innan våren som bru ska hu
stå.

När så far i huset själv kommer in i stugan vänder sig knallen mot honom med orden:

Säg mig husbonde att, jag får
bli här i natt,
det är kväll snart och väglaget
glatt;
han har väl förstått, en halmkärve blott på golvet jag
sover så gott.

När slutligen sonen i huset uppenbarar sig blir han hälsad med orden:

Se, goda ungersven, knappt ja
känden igen,
som han vuxit, nä käraste vän;
här en halsduk jag har som
passar sån karl,
när på friarefärder han drar.

När så far i huset säger att de har inga pengar så man kan ingenting köpa, så inser knallen allt för väl att detta är inte med sanningen överensstämmande, var för han diplomatiskt svarar:

Strunt i pengar jag ber, i vår
riksbank finns flera
och ett lån den så gärna er ger.
Och i övrigt försann, betala går
ann
när ni själva så vill eller kan.

Många av dessa knallar som voro skötsamma, blev duktiga bofasta köpmän i ett flertal av Sveriges städer.

Julfirandet genom tiderna

ATT JULEN är årets största och gladaste högtid torde mindre böra sökas i dess kristliga betydelse än i dess firande i norden under den avlägsnaste hednatid. Det vissa är, att den med lika stor glädje som nu emotsågs av våra hedniska förfäder, vilka på densamma höllo sina största och långvarigaste gästabud. Den första och egentliga anledningen till julens firande ligger utom historiens område, men bör möjligen sökas i en gammal soldyrkan, då solgudens återvändande till norden hälsades med offer och stora festliga måltider.

En gammal utländsk hävdatecknare, som lyckats få några underrättelser från det nordligaste Europa, omtalar huru dess innevånare ej sågo solen vid midvintern på hela 40 dagar, under vilken tid folket levde i stor ängslan och bedrövelse. Men på den 35:te dagen avsändes kunskapare till de högsta bergspetsar, för att efterse om solen icke syntes, och, då detta inträffade, ordnade man med att på det festligaste mottaga henne — en berättelse, vilken ej torde sakna all grund, blott man avprutar ansenligt på tiden för solens bortovaro. Julfesten tog sin början Hökenatten, eller årets längsta natt, d. v. s. den 21 december och varade i tre dagar, ehuru gästabuden vanligtvis oavbrutet fortsattes till den 13 januari, vilken datum fick namnet Knut. Namnet Knut har således från tidigare 7 januari flyttats till den 13 januari.

Då kristendomen infördes framflyttades högtiden tre dagar, eller till den nu brukliga tiden, genom vilken åtgärd den hedniska festen väl ansågs hava blivit kristlig, men fortfor dock att utmärkas av hedniska sedvänjor.

Denna förändring skedde först i Norge på konung Hakon Adalstens föstres föranstaltande, som ock befallde, att var och en, fastän fattig, skulle brygga öl på minst en tredjedels tunna malt, och hålla helg, så länge ölet varade, eller ock erlägga penningböter.

JULENS hedniska högtidligheter bestodo uti stora offer och gemensamma gästabud, eller s. k. samburdar-aul, då var och en medförde mat och dryck till samfälld förplägning, varefter kalasandet hemma tog sin början. Om det offer, som då anställdes, har man icke varit ense, emedan man förblandat detsamma med den Disarblot, som i Sverige hölls högtidlig vid Upsala i början av februari eller Göje månad, och efter vilket Distingen ännu är ett minne. Ifrån detta senare bör dock midvintersoffret skiljas, eller det som de trenne juldagarna anställdes för årsväxten. Detta offret, som någon gång kallas Thorrablot, oftast Julablot, var den ena av de årliga tre stora offerfesterna, och sannolikt den största av dem alla. Måhända är den ännu i vissa landsorter i nordiska länder brukliga julbocken (en löjligt utstyrd person, vilken det tillhör att genom varjehanda påhitt och oväsende roa och kanske också skrämma gäster och barn) ett minne av de vid juloffret slaktade offerdjuren. Julkusen syftar ock på detsamma. Till de hedniska julsederna hörde ock att en helstekt galt, Freyrs galt, inbars vid det första gästabudet, då var och en av de närvarande männen måste vidröra dess panna och avlägga ett löfte om något storverk inom närmaste året, och ansågs det vanhederligt om löftet inte infriades.

ETT MINNE av denna helstekta galt är vår julgris, som dock inte införes ostympad, och där inga löften, s. k. Bragelöften, behöver göras av vare sig unga eller gamla.

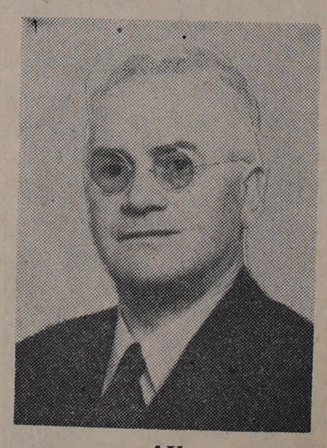

AV

Leonard Jansson

Den julhalm, som våra hedniska förfäder alltid använde, torde mindre vara att anse såsom ett minne av vår Frälsares födelse i Betlehemskrubban än av den halm, som vid juloffren utbreddes i offerhusen till vilobädd åt de från alla orter samlade skarorna.

Julkalasen, vilka vanligen inträffade emellan juldagen och Knutsdagen, erinra på det tydligaste om forntidens efter de stora allmänna offergillena hållna enskilda gästabud, och själva julklapparna hava säkerligen sin upprinnelse från de gåvor, varmed husets herre fägnade sina gäster, då de efter erhållen välplägnad reste var till sitt.

På de flesta orter dukas julbordet, och detta inte minst under de sista århundraden, med överflöd av alla slags matvaror. I vissa landsändar under nyare tid förekom under 17—1800-talet även överflöd på alla slags bakverk och bröd, på vars finhet och yttre prydlighet husmodern använde all sin konst. Överst på dessa tornlika bröd- och bakverk lades vårbullen, ett bröd av varjehande figurer, föreställande åkerbruksredskap och dylikt, och vilken sedan förvarades orörd intills vårarbetet börjar, då den på åkern förtärdes av husets folk, tydligen en erinran om det gamla midvinters-offrets ändamål, som var att bereda god årsväxt. Julbordet kvarstår flerstädes med sina många rätter till Knutsdagen, då en ringdans omkring detsamma förkunnar julens slut.

ÄVEN HUSDJUREN har under jultiden erhållit en rikare förplägning än i vanliga fall. Och fåglarna får sina sädeskärvar. Alla grövre arbeten vila, besök växlas, nöjen sökas och skapas, särskilt övas gamla ringdanser och traditionella folklekar, vilka sammanfattas under det gemensamma namnet Jullekar.

I äldre tid trodde man mycket på spöken, gastar och troll, och man vidtog all försiktighet mot allt oknytt. I folktron framträdde själa- och spöktron med stor styrka att man betraktade julen som en själafest till ursprunget.

Odens jakt (i Norge åsgårdsrejen) drar fram i vinterstormen. När man julafton lämnar bastun kastas en spann vatten på de heta stenarna för själarna, som efteråt komma för att bada; man sover i julhalmen etc. De döda fira sin julnattsmässa. Julnatten inhämtas orakel; mest bekant är årsgången, då man gick omkring till tre kyrkor och under vägen såg vad som skulle timа under det kommande året.

Vår tid är mera upplyst, och vi tro ej längre på dessa tusen och en olika övernaturliga ting, som våra förfäder ofta plågades av.

Vi sena tiders barn har tagit mycket i arv från gångna släkten, men vi har sållat bort en hel del seder och bruk ur helg och söcken, som mindre lämpliga i vår upplysta tid. Dock har vi ännu många och stora problem att brottas med, inte minst kampen för tillvaron, den tilltagande hetsen och våra svårbemästrade ungdomsproblem.

Julen hälsas nu som förr välkommen mel alla sina tända ljus, helgdagsklädda människor, andaktfulla besökare i helgedomarna, några dagars välbehövlig vila, kärkomna besök av släktingar och vänner under årets mörkaste tid.

För barnen är julen glädjens och överraskningens högtid. Må vi alla känna något av barnens jul, då vi nu går att fira Frälsarens födelse, vilken är den största julgåvan av alla.

BOKNYTT

RITTER OCH RYTTARE av **Jan Kuylenstierna**. Wahlström & Widstrand. Pris 14:50, inb. 20:50.

Man behöver inte bara vara hästvän för att fängslas av Jan Kuylenstiernas "Ritter och ryttare". Den forne hästgardisten är inte endast en kunnig och välskrivande hippologisk kåsör, han är även välbevandrad inom många fält av såväl skönlitteraturen, inte minst lyriken, som kulturhistorien.

Smått ironiskt berättar författaren minnen från den tid, då vi ännu hade hästutställningar och då han själv ti lhörde hästgardisterna som han med fin ironi även kallar "blå skuggor". Men han låter oss även uppleva den poesi som kunde finnas i att åka i en vanlig hästdroska den tiden. Kuylenstierna presenterar även hästskojare, bl. a. den farligaste och mest förslagne bedragare den berömda amerikanska detektivbyrån Pinkerton någonsin lyckats oskadliggöra. En utomordentligt intressant skildring för alla hästvänner, som tycks bli fler ju mer hästen försvinner.

LUSTIGT.

Fru direktör X hade just tagit körkort. En dag när hennes man kom hem, fann han att både frun och bilen var borta. Det drog ut på tiden, så han började bli smått nervös. Då ringde det på telefonen.

— Det är från ABC-garaget. Direktörns fru har just kommit hit för att få bilen reparerad, och nu ville vi bara höra efter om direktörn står för kostnaden ...

— Ja, jovisst, naturligtvis svarade han en smula osäkert. Vad kan det gå löst på?

— Tja, det kan jag inte säga så exakt förrän vi har fått garaget röjt och en ny vägg uppsatt.

Gamla lekar i juletid

Julen har sedan länge varit lekarnas tid och mångfaldiga är de uttryck för den allmänna livsgladjen, som under form av mer eller mindre ordnade lekar satte fart på tillvaron i det gamla bonde-Sveriges gårdar och stugor under gångna århundraden. Visserligen är det väl tvivel underkastat att de första lekarna verkligen kommit till just vid Jultid. Det är väl snarare troligt att ljusare och varmare årstider givit de första impulserna till den ordnande leken åtminstone på våra breddgrader, men så snart en lek var inövad och lärd en gång kan man vara viss om att den togs upp igen under de göromålsfria dagarna och särskilt då vid skiftet mellan gammalt och nytt år. Mest var det då förstås inomhuslekarna, som man ägnade sig åt.

"Dra hank" — efter Olaus Magnus historia.

Oftast var lekarna förenade med sång och därmed även präglade av ett visst erotiskt inslag. Redan från medeltiden, då den primitiva nordiska samhällsbildningen nådde en viss kulturell överbyggnad med riddartidens förfinade, "dygdigare" livsstil, kan man härleda många av våra ännu populära och ganska typiska jullekar som t ex "Jungfrun, hon går i dansen med röda gullband..." och "Sven i rosengård" I riddarborgarnas åtminstone periodvis och tidvis tryggade och lugna tillvaro blev det så att säga "tid över" för invånarna att utveckla behagliga, vackra seder och bruk, att ägna tid åt andliga idrotter och lekar, medan allmogen i sin mera strävsamma och hårda tillvaro ägnade sig mera åt kroppsliga spel och övningar. Jämför man utvecklingens gång från dessa tider och fram till våra dagar skall man se hurusom den borgerliga "Julstugans" lekar och upptåg under senare århundraden företer en rätt brokig blandning av romantiska jungfrulekar och mera burleska och grovkorniga upptåg, i det att idéer och uppslag från en lägre och en högre samhällsklass förenat sig.

Kärlek och frieri spelar naturligtvis en framträdande roll. Vi må blott erinra om sådana som "Skära havre", "Fåglarna i skogen" m fl, vilka likvisst torde vara av relativt yngre datum eller varianter på äldre lekar, som t ex "Bro, bro brille t—", "Munken går på ängen" och "De stolta nunnor', vilka samtliga i stort sett bestå i några enklare danssteg syftande till att sammanföra parter av motsatta könet,

"Ta livtag" — efter Bruno Liljefors.

allt under avsjungande av ofta ganska många verser på melodier med typiskt nordiska klanger. Vid dessa omvandlingar av de gamla lekarna förefaller det som om lekens själva innebörd först fallit i glömska eller övergått till andra former, medan orden eller förvanskningar av orden bibehållit sig längre.

Som en mera utvecklad form av "jungfru lekarna" får man väl betrakta pantlekarna, där det erotiska draget kanske är som mest förhärskande och där själva pantinlösningen oftast gick ut på att man fick så att säga officiellt tillstånd att kyssas. Det är framför allt 1700- och 1800-talens jullekar som innesluter det myckna pantinlösandet och "det är rent otroligt vad man kysste varann under dessa lekar" säger Troels-Lund.

I den svenska bondstugan dominerade emellertid under de senare århundradena de mera uppsluppna och bullrande lekarna. Här gränsade leken mer till idrotten och tyvärr inte alltför sällan fick råhet och brutalitet också göra sig gällande. Det var då förstås karlarna som på olika sätt tog nappatag med varandra, även om det dock berättas om en bondhustru som under lek lär ha kastat ut sin torpare genom stugfönstret i något som kallas "krokhalsleken", men väl mer hade liknelse av rena handgemänget. Ett typiskt manligt utslag av lekfullhet under julen var då "nappa stek". Därvid skulle en person med förbundna ögon försöka med en rotting eller "karbas" slå till den som försökte

"Ta kragtag" — efter teckning av Bruno Liljefors.

komma åt honom. Efter samma tema gick lekar som t ex "Daska Markus", "Markus och Lukas" eller "Jakob, var är du?' De lekande — eller man kunde mången gång hellre ha sagt slagskämparna — ställde sig på knä mitt emot varandra med förbundna ögon och hållande varandra i vänster hand. I den högra handen hade man en karbas av hopvriden halm, en duk eller dylikt. Ett samtal utspann sig nu som t ex 'Markus" — "Ja" — "Vill du smaka på min daskus" — Kanske det! — Därpå skulle den frågande träffa sin motståndare, som försökte på bästa sätt undvika slaget. Efter visst antal sådana försök från den enes sida blev det den andres tur att försöka. Det säger sig självt att alltefter de lekandes kynne kunde 'leken" lätt urarta till rena slagsmålet. Alltsammans utgör emellertid variationer på den urgamla "blindbocksleken" som kan spåras tillbaka ända till den hellenska kulturkretsen.

Dragkampen är en mera idrottsligt betonad lek, som man sysslade mycket med i olika former även i gången tid. Den har helt visst ett nordiskt ursprung långt tillbaka i vikingatid. På Island kallades en variant därav för "skinnràttr" (skinndragning), varvid de kämpande fattade i varsin ända av en rå djurhud, som man skulle dra från motståndaren. För att göra leken farligare stod man ibland på ömse sidan om en eld. I den fornisländska litteraturen omnämnes även dragkamp med rep, "Dra hank". Samma lek omnämnes även av Saxo, då Erik den vältalige drar hank med Vestmar i kung Frodes sal, vilken tilldragelse finnes avbildad i Olaus Magnus historia. Mera vanliga julupptåg av typen dragkamp var "att dra gränja". Två personer gick på alla fyra med huvudena mot varandra. Över nackarna hade de ett rep, och när detta lagts tillrätta, försökte de krypa bakåt och dra medtävlaren med sig. Andra namn på denna tävlingslek är "dra oxnacke", "dra kattestrupa". Det kunde också hända att de tävlande var vända ifrån varandra och hade repet över nacken och skuldrorna samt på så vis kröp framåt. Det kallades att "dra tasketåg".

Slutligen kan man erinra om brottningslekarna, som livligt omhuldades och utövades av våra förfäder, även om de kanske inte kunde betecknas som särskilt typiska för julen. "Ta livtag" och "Ta kragtag" var väl annars vanliga sätt att roa sig själv och andra med under helger och ledighetsdagar, då det ju närmast bara gällde att mäta varandras krafter. Bruno Liljefors har från 1800-talets uppländska bondgårdar fångat ett par situationsbilder från dylika former av allmogeunderhållning, som förvisso inte fallit i glömska i våra dagar, ehuru de kanske inte utgör så mycket lekar som mera slut på lekarna.

Torsten Thalberg

"Daska Markus" — efter en teckning av Hj. Arleman.

Kunderna kräver en vederhäftig varuupplysning

STOCKHOLM (Press)

Kunden har obestridligt rätt att ställa krav på korrekt men framför allt sannin.gsenlig varuupplysning, både i den personliga kontakten med försäljaren och i reklamen. Försäljaren är för många konsumenter något mer än en demonstratör och paketinslagare, han (eller hon) är en rådgivare, som len inom modet osäkre vill hålla sig till och bör kunna lita på, menar tidskriften Herrbeklädnadsbranschen. Detta är en ansvarsfull uppgift och ett förtroende som förpliktar.

Att det har funnits och alltjämt florerar osanna och därmed osunda reklammetoder blir man snart varse då man läser dagstidningarna och där finner braskande annonser om utförsäljning av inköpta konkurslager och restpartier men sedermera erfar — vilket framkom vid de olika textil- och beklädnadsorganisationernas nyligen hållna uppvaktning inför handelsministern — att de utannonserade varorna endast i mycket ringa utsträckning verkligen härrörde från konkurslager utan i stället till betydande del representerade utländska överskottslager. Detta gör läsaren minst sagt illa berörd, speciellt i dagens trängda textilläge. Att uppvaktningen hos handelsministern med begäran om sanering av realisationshandeln kom till stånd är tillfredsställande.

I detta sammanhang torde ett klargörande i skillnaden mellan realisation och annan utförsäljning vara påkallad. Avsikten med realisation är ju att man efter säsongslut utförsäljer de varor som inte hunnit avyttras och därför exempelvis riskerar att komma ur modet och bli inkuranta. Detta sker utan tanke på vinstintresse och många gåner till priser under inköpsprisen. Syftet är bara att få in likvida medel och skapa utrymme för nya varor.

Vid utförsäljning av inköpta konkurslager och restpartier däremot räknar affärsmannen med vinst. Om det påståendet är riktigt att vissa detaljister speciellt för realisationerna köper in restpartier till försäljning men ger sken av att det är fråga om från säsongen överblivna varor, då är affärsmoralen på glid.

Dagens läge inom textilhandeln är kärvt, det vet vi alla, men vi är övertygade om att det blir än värre om dålig affärsmoral tillåts utbreda sig i frihet. Låga omkostnader är en sund bakgrund till låga priser, men missvisande och oriktiga ursprungsbeteckningar liksom osanna varudeklarationer tillhör de otillåtna vapnen i kampen om köparen.

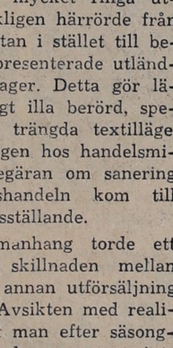

Hjälp
flyktingbarnen i världen

Rädda Barnens postgirokonto 900 100

HALMSTADS SLAKTERIFÖRENING

AVRÄKNINGSNOTERING gällande den 22/12—27/12 1958.

Klass	Kor oxar	Kviga Stut	Ung-tjur	Äldre (större) tjur	Göd-kalv	Mell. kalv	Spad-kalv	Får	Lamm	Häst	Ung häst
Ex pr	455	525	515	435	905	560	530	425	580	325	prim 355
1+	445	515	510	425	865	540		405	540		
1	435	495	495	420	815	520	460	375	495	315	
1—	430	490	490	415	745	500		325	455		
2+	425	475	475		665	475					Föl
2	415	430	430		615	455	415	260	435	310	prim
2—	405	405	405		565	435					
3+	400				535	415					
3	380				505	405	360	215	330		445
3—	360				475	395					
4	340				445	385		175	275		

För får och lamm, som levereras ulliga, betalas för köttet 10 öre pr kg över ovanstående notering.

Fläsk (utan ister)

	Ex pr	I	II	III
35—49,5 kg		440	440	440
50—54,5 „		440	440	430
55—59,5 „	457	452	424	404
60—67,5 „	464	457	424	404
68—72,5 „	457	452	424	404
73—79,5 „	449	439	422	404
80—89,5 „	434	424	409	394
90—99,5 „	419	409	399	389
100— „	409	399	389	384

Suggor och Svin över 150 kg (utan ister)

Ex pr	345
Klass I	330
„ II	315
„ III	305
Äldre orne, flådd	290
Hel och halvgalt	350

Smågrisnotering: Noteringsbas levande vikt 2a kg:s grisar 4·50 För varje kg utöver 20 kg 2:25.

Livkalvnotering (för förmedling) kr 3:75 pr kg levande vikt, lägl k. 3.50 pr kg levande vikt. SRB

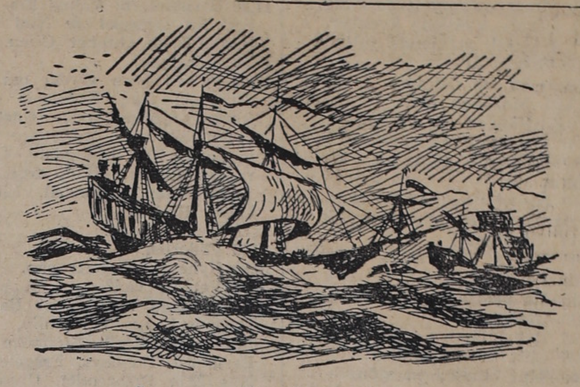

Stormen vräkte sig över fartygen.

Erövrarens överman

En dag i oktober 1531 styrde en ansenlig krigsflotta ut till havs från Zuiderzee. Högste befälhavare var den avsatte kungen Kristian II av Danmark, som nu med inte mindre än 30 skepp och 7.000 knektar, ett ansenligt antal kanoner och mycken krigsmateriel var på väg att återta sitt välde. Många år hade han kämpat för att få ihop denna styrka. Han hade först tänkt tåga landvägen mot Danmark, men dessa planer fick han skrinlägga. Först tänkte han erövra Norge, sedan skulle han anfalla Danmark.

Kristian II hade mött många fiender, men denna gång mötte han ändå en av de svåraste: Stormen! Ovädret brakade loss med en våldsam intensitet över flottan. Männen kämpade till det yttersta, men ingenting hjälpte. Dag efter dag fortsatte stormen och småningom skingrades den stolta armadan. Några skepp drev in till Danmark, ett par förliste och andra slungades ända upp till Skottland. Kungen själv lyckades med några skepp med ett nödrop ta sig in till en norsk hamn. Här reparerade man det nödvändigaste och tog en paus. Kristian skrev ett brev och sände till Oslo och lovade komma som en befriare. Men på vägen till huvudstaden råkade han ut för nya stormar och han anlände dit med bara fyra fartyg och 1.000 man. Några skepp låg nu i Strömsund, andra i Marstrand och det hela var skäligen misslyckat, i synnerhet som krigskassan och kanonerna förlorats i sjön. Kristian lät sig emellertid inte avskräcka, trots det eländiga tillstånd hans här befann sig i. Han tågade in i Bohuslän och noterade en hel del framgångar. Men ute till havs hamnade flera av hans fartyg i händerna på danskarna och i juni togs Kristian tillfånga sedan han misslyckats med att erövra Akershus.

Kristian II — i Sverige känd som Kristian Tyrann — hade spelat ut sin roll...

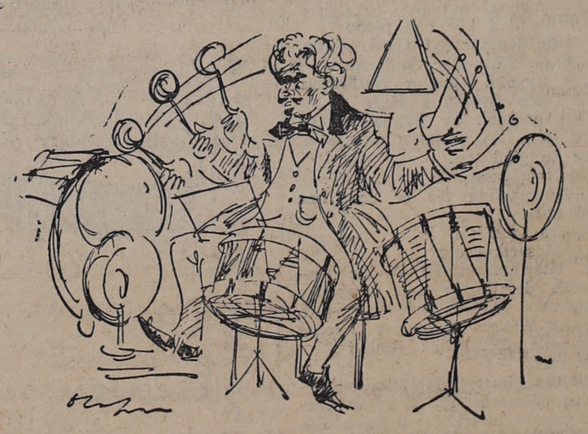

Strindberg arbetade frenetiskt som trumslagare.

Strindberg som trumslagare

Strindberg var som bekant en mångfrestare som vid sidan av sitt skriftställarskap försökte sig på litet av varje. Att han en gång prövade sin lycka som trumslagare i Kalmar regementes orkester torde vara mindre känt. Åren 1890—91 konserterade Kalmar regementes musikkår i Sundsvall. Strindberg, som samma år besökte Sundsvall, bekantade sig en kväll med musikdirektör Lundin och berättade vid ett glas punsch att han trakterade flera instrument, bland andra trumma. Strindberg som var en smula misstänksam tyckte sig märka att Lundin tvivlade. Och när Lundin anmärkte att trumman var ett instrument svårare än mången trodde, så replikerade Strindberg, att han skulle slå trumman åt honom så skulle han få se...! Nå, Lundin samtyckte och senare samma kväll steg Strindberg upp på podiet och tog hand om pinnar och skinn. Lundin höjde taktpinnen och så lät Kalmar regementes musikkår höra sig med författaren August Strindberg som trumslagare! Vilket givetvis väckte berättigat uppseende. Strindberg skötte sig bra, tyckte man, och Lundins vänner frågade senare musikdirektören om hans mening. Det blev inte något direkt utlåtande. Lundin smålog bara och vidhöll att trumma inte är något lättlärt instrument. När den ordinarie trumslagaren återtagit sin plats på estraden spelade musikkåren Reverie av Vieuxtemps, varefter Strindberg sände fram sitt kort på vilket Lundin läste: Reveri'en var utmärkt, men det var för litet bastrumma!

Det hör till historien, brukade Lundin småleende tillägga när han berättade härom, att i Reverie skall det inte vara någon bastrumma alls!

Åker blir skog

I sin utredning om lämpliga åtgärder för snabbare överförande av sämre jordbruksmark till skogsmark har lantbruks- och skogsstyrelserna bl a sökt klarlägga i vilken omfattning jordbruk nedlägges och kommer att nedläggas. Undersökningsresultat föreligger blott för åren 1951—56. Under denna tid har 11.520 gårdar med sammanlagt 48.700 hektar åker utlagts till betesmark, skogsmark m m. Största omfattningen har nedläggningen haft i Svealand och övre Norrland samt i Götalands skogsbygder, därvid överföringen av åker till skogsmark varit kraftigast i mellersta Sveriges skogsbygder. Huru omfattande nedläggningen är f n vet man ännu ej men det råder intet tivel om att nedläggningen av odlad jord fått ökad frekvens efter 1956. Ämbetsverken håller ej för osannolikt att vid opåverkad utveckling 15—20 proc av den nu som åker redovisade arealen skall ha utgått ur produktionen år 1970. Genom den intensifiering av nedläggningen som åsyftas beräknar ämbetsverken, att man skall komma fram till att statligt anslag till skogsodling erfordras för ca 10.000 hektar nedlagd jordbruksjord årligen under de närmaste åren.

Ifråga om Hallands län är för perioden 1951—56 redovisad en nedlagd åkerareal om cirka 240 hektar. I verkligheten torde den nedlagda arealen vara större, då bl a bolagsmarker ej är medräknade. Drygt hälften av den nedlagda åkerarealen kommer på jordbruken av minsta typen med 2—10 hektar åker.

Ifråga om Älvsborgs län är för perioden 1951—56 redovisad en nedlagd åkerareal om cirka 700 ha. I verkligheten torde den nedlagda arealen vara större, då bl a bolagsmarker ej är medräknade. Drygt hälften av den nedlagda åkerarealen kommer på jordbruken av minsta typen med 2—10 hektar åker.

Mystisk sjuka drabbar blonda

STOCKHOLM (TT)

Den senaste tiden har till medicinalstyrelsen kommit uppgifter om den "nya" sjukdom som först uppträtt i nordtyskland, och styrelsen har till landets läkare sänt ut de knapphändiga informationer man ännu har om denna sjukdom.

Sjukdomen förefaller att huvudsakligen uppträda hos barn och ungdom. Det har också påstätts att ljuslagda personer skulle mer än andra vara utsatta för infektion, men det föreliggande materialet är alltför ringa för att ge stöd åt denna förmodan, uppger medicinalstyrelsen.

Patienterna har i regel inflammerat svalg med svälgningsbesvär ibland även inflammationsbesvär i näsan. Feber uppträder under 4—5 dagar, upp till 39 grader, och vidare uppkommer tät sittande hudutslag med viss likhet med "Röda hund". Utslaget är starkt kliande och påverkas inte av antihistaminica. Efter 5—6 dagar är patienterna feberfria. Konvalecensen omfattar sedan 4—6 dagar.

Uppgifterna från utlandet tyder på att sjukdomen hittills varit godartad och nu är på tillbakagång. Inga säkra fall av sjukdomen har redovisats i Sverige.

SCANS AVRÄKNINGS-NOTERING

för veckan 22—27/12 1958

Priserna gäller för boskap inklusive hudar och skinn och för svin inklusive huvud och fötter men utan istrar.

Klass	Ko	Kviga Stut	Ung-tjur	Äldre tjur	Göd-kalv
Ex. pr.	455	515*	515"	430	905
1+	445	505"	505*	420	875
1	440	500	495	415	810
1—	435	490	490	410	745
2+	430	475	475	405	665
2	423	453	448	—	615
2—	413	438	433	—	565
3+	405	430	425	—	530
3	385	430	425	—	520
3—	365	430	425	—	470
4	350	430	425	—	430

Klass	Mellan-kalv	Spad kalv	Får	Lamm	Häst
Ex. pr	565	530	430	560	330
1+	540	—	400	530	—
1	510	460	370	485	310
1—	475	—	330	440	—
2+	455	—	—	—	—
2	435	425	255	420	300
2—	415	—	—	—	—
3+	405	—	—	—	—
3	385	370	220	325	295
3—	375	—	—	—	—
4	365	—	185	275	280

Föl: Ex. pr. 435. Unghäst: Ex. pr. 355.

Gödkalvar vägande över 80 kg —10 öre pr kg.

Slakterisvin:	Ex. pr	I	II	III
— 91½ kg	—	400	400	400
10—11½ kg	—	420	420	420
12—14½ kg	—	435	435	435
15—34½ kg	—	435	435	435
35—49½ kg	—	435	435	435
50—54½ kg	—	435	435	425
55—59½ kg	455	450	422	402
60—67½ kg	464	457	424	404
68—72½ kg	457	452	424	404
73—79½ kg	449	439	422	404
80—89½ kg	434	424	409	394
90—99½ kg	419	406	399	389
100—	409	396	393	384

Suggor under 100 kg.

Ex. pr 335. Under 150 kg klass I 325, kl. 2 310, kl. 3 300.

Änglar höll dubbelvakt

Ett tragiskt intermezzo, som kunnat få mycket svåra följder, utspelades på måndagskvällen, när en hemmansägare från Helgum skulle köra hem efter att ha firat en lyckad hästaffär. Strax före en järnvägsövergång mellan Graninge och Helgum ramlade mannen av släden och blev liggande på vägen där han somnade och snart nog täcktes av snö.

Hästen fortsatte ut på järnvägsövergången och följde sedan rälsen, vilket höll på att sluta med katastrof. Efter att ha promenerat ett par hundra meter mötte nämligen hästen tåget samtidigt som tömmarna fastnade i rälsen. Lokföraren såg trots snöyran den gnäggande hästen och lyckades bromsa in tåget så pass att bara släden fick sig en lätt törn.

En bilist lyckades i sista stund undvika att köra över hemmansägaren, som småningom kunde ruskas till medvetande.

Lokbiträdet på tåget fick en besvärlig uppgift att återförena hästen med ägaren. Först ledde han hästen utmed rälsen i nordlig riktning ett gott stycke men där hejdades ekipaget av Ledingebron soj var för smal för passage. Han fick då återvända till utgångspunkten och gå ytterligare några hundra meter söderut, där polisen jämte hästens ägare stod och väntade.

En obetydlig försening blev hela följden av intermezzot. Lokföraren körde vidare till Helgums station där tåget inväntade lokbiträdet. (Sollefteå TT)

Nio tunisier dödsdömda

TUNIS. (TT—Reuter)

Högsta domstolen dömde på tisdagen nio män till döden efter en rättegång vid vilken 57 personer stod åtalade för stämplingar mot president Bourguiba. Fyra av de dödsdömda dömdes i sin frånvaro.

Tre andra åtalade fick livstids straffarbete.

Av de övriga åtalade fick en del lindrigare frihetsstraff medan resten frikändes.

Rättegången började den 24 november och svarandena var enligt åklagaren anhängare till Salah Ben Yussew, neodestourpartiets förre generalsekreterare och en av president Bourguibas främsta motståndare. Ben Yussef flydde till Egypten efter Bourguibas maktutträde och blev sedan dömd till döden in contumaciam.

nytt och flytt

Dagens namn
EVA
Solen går upp kl. 8.58 och ned kl. 15.25.

Morgondagens namn
JULDAGEN
Solen går upp kl. 8.58 och ned kl. 15.26.

Fredagens namn
STEFAN
Solen går upp kl. 8.59 och ned kl. 15. 27.

Lördagens namn
JOHANNES
Solen går upp kl. 8.59 och ned kl. 15.27.

Över 100 kg.

Ex. pr. 330. 150 kg över klass 1 325, kl. 2 310, klass 3 300.

Ornar (flådda).

Ex. pr 305. Halvornar 35 kg och däröver 355, under 35 kg —20 öre å resp. viktgrupp och klass på svin.

Avdrag, öre: Ko, tjur och ungnöt B=mellanfeta —10, C=feta, —20, D=överfeta —50.

Ungnöt: —30, —45, —55.
Häst: —20, —30, —40.
Får: —110, —150, —180.
Lamm: —50, —60, —70.

Ulliga får och lamm +20 öre pr kg.

*) Tillägg för stjärnstämplat kött: Kvigor +10 öre pr kg, stutar 5, ungtjurar t. o. m. 275 kg +5 öre pr kg.

Enligt Jordbruksnämndens bestämmelser utgår slaktdjursavgift med:

20:— kr. pr nötkreatur vägande minst 150 kg.
10:— kr. pr nötkreatur vägande under 150 kg.
20:— kr. pr häst och föl.
8:— kr. pr kalv vägande minst 30 kg.
4:— kr. pr kalv vägande under 30 kg.
15:— kr. pr svin vägande minst 15 kg.

Tillförseln föregående vecka 18.838 svin och boskap.

Avr.-not. höjd för gödkalv ex. pr./2 samt sänkt för vissa grupper av kor, kvigor, ungtjurar, äldre tjur, gödkalv 3+/4, mellankalv, spädkalv, får, lamm, ornar och halvornar.

En sydhallänning kan inte gärna vara utan Laholms Tidning

RADIO och TV

ONSDAGEN DEN 24 DECEMBER
(Julafton)

PROGRAM 1

6.00 Det är en ros utsprungen! Gosskören sjunger under ledning av Åke Åhlén. Vi dorgeln: Alf Linder.
6.20 Morgonandakt av pastor Stig Svärd.
6.30 Nyheter och väderlek. Grammofonmusik.
7.00 Lille Vigge äventyr. Gunn Wållgren läser Viktor Rydbergs berättelse.
7.30 Barnens adventskalender
7.40 Morgonandakt
av Britta Holmström och sång av Inomeuropeisk Missions flyktingbarn i Berlin.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Sveriges Radio blåser in julen.
8.30 Hos Nicke Lilltroll.
8.40 Mamma är vaken igen.
10.05 Med Nicke Lilltroll i storskogen.
10.15 Julmusik på gamla svenska orglar.
10.30 Julmorgon landet runt. Folke Olhagen.
11.00 Muntra melodier.
12.00 Dagens dikt.
12.10 Gammal dansmusik.
12.30 Nyheter och väderlek. Grammofonmusik.
12.58 Tidssignal.
13.00 Kulturhistoriskt kåseri om julmaten av Kerstin Anér.
13.15 Nicke Lilltroll kommer igen.
13.20 Nordisk populärkonsert med Göteborgs symfoniorkester. Dir.: Stig Rybrant. Medverkande: Kenneth Freiholtz, violin, samt pianisterna Carin Gille-Rybrant och Alex Portnoff.
14.00 Till de gamlas glädje. Julklapp från Sven Jerring, Nils Kyndels ensemble, Willy Peters m. fl.
14.40 Frans Eemil Sillanpää läser ur sin bok »Middagshöjd».
15.00 Riksronden.
15.10 Lilltomten i arkivet.
16.00 Sten Bergman berättar från Holländska Nya Guinea.
16.25 Den heliga natten. Juloratorium av Hjalmar Gullberg med musik av Hilding Rosenberg. Olof Widgren, uppläsning, Kerstin Torlind, sopran, Lorri Lail, alt, Arne Ohlson, tenor, samt Leon Björker, Helge Nilsson och Erik Sædén, bas. Kammarkören och Radioorkestern. Dir.: tonsättaren. (Grammofon.)
17.00 Julbön från Allhelgonakyrkan i Lund. Predikan av biskop Nils Bolander. Liturg: pastor Per Blomquist. Psalmer: 54: 2; 63: 6—13; 21: 1—3.
17.53 Sjörapport.
18.00 Dans kring granen
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter.
19.10 Julglimtar från våra nordiska grannar.
19.30 Himmelsporten öppen står. Folklig julkantat arrangerad av Gunnar Hahn. Medverkande: Busk Margit Jonsson ,sopran, Erik Sædén, bas, och kammarkören under ledning av Eric Ericson samt Gunnar Hahns ensemble.
20.00 Olof Forsén hos biskop Arne Fjellbu i Trondheim.
20.30 Antonin Dvorak. Stråkkvartett F-dur op. 96. Grünfarbkvartetten.
21.00 Fantasi. Mollie Faustman.
21.15 Jultomten i grammofonarkivet.
22.05 Selma Lagerlöf läser »Julklappsboken», en barndomsberättelse i en inspelning från 1936.
22.20 Väderlek.
22.30 Jultomten i grammofonarkivet (forts.).
23.25 Wolfgang Amadeus Mozart: Serenad för 13 blåsare, B-dur. Radioorkestern. Dir.: Georg Ludwig Jochum.
24.00 Midnattsmässa från holländska reformerta kyrkan i Wassenaar. Predikan av pastor H. Beker. Liturg: pastor H. J. Honders. Haags liturgiska kammarkör sjunger under ledning av R. van Yperen. Organist: Dr. H. L. Oussoren.

ONSDAG Program 2.

Julafton.

17.00 Grammofonmusik.
18.00 På svensk botten. Utlänningar firar jul.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter.
19.10 Kända melodier.
19.30 Storstadsjul.
20.00 Svenska timmen.
21.00 Leksands och Siljansnäs sockenspelmän.
21.15 Ur "Pickwick-klubbens efterlämnade papper".
21.45 Musik av gamla mästare.
22.20 Väderlek.
22.30 Högläsning vid brasan.
22.55 Liten konsert.
23.25—01.00 En annan jultomte i grammofonarkivet.

IBRA RADIO Onsdag.

Julafton.

19.30 IBRA kallar. 19.45 Jesusbarnets födelsedag. 20.00 Julbön. 20.15 Julens vackra sånger. 20.25 En ovanlig julafton. 20.35—21.15 Julhälsningar från missionsfälten 22.00—22.15 Ivar Ramström direkt från Tanger. 23.00—23.15 Klockklang från Betlehem.

Danska radioprogrammet onsdag

Julafton.

8.30 Morgenandagt i Domkirken i København. 9.00 Gymnastik for husmødre. 12.00—14.00 Middagskoncert. 14.00 En juleaften i det fremmede. 14.30 Underholdningsorkestret. 15.30 For piger og drenge samt de 6—10-årige. 16.30 Juleaftens-gudstjeneste i København. 17.40 Meddelelser. 17.50 Julehilsen i søens folk. 18.40 Aftenens program. 19.15 Hilsen til vagten. 19.20 Grammofon. 19.35 Julens salmedigter. 20.00 Juleaften i studiet. 21.00 Det sidste juletræ. 21.20 Julesange. 21.50—22.00 Klokkespil.

TORSDAGEN DEN 25 [illegible]
(Juldagen)

PROGRAM 1

7.00 Julotta från Själevads kyrka. Predikan av hovpredikant Hans Öberg. Liturger: komminister Thure Norén och kyrkoadjunkt Olof Ericsson. Psalmer: 55; 53; 35; 56: 6—8. Kören sjunger: Stilla natt (Franz Gruber) och Var kristtrogen fröjde sig (sättn.: John Morén). Postludium: Julpastoral (John Morén). Organist och körledare: Knut Norell.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 En julafton i Oberndorf. Barnpjäs av Amund Schröder i översättning av Ingrid Bergman. Regi: Willy Peters. (Insp. från 1956.)
8.45 Magda Lagerman kåserar.
9.30 Nyårsresan. Lyssnartävling för er som har resfeber. Första avsnittet.
10.00 Georg Friedrich Händel: Ur första delen av oratoriet Messias. Solister: Jennifer Vyvyan, sopran, Norma Procter, alt, Georgge Maran, tenor och Owen Brannigan, bas. Londons filharmoniska kör och orkester. Dir.: Adrian Boult. Uppläsare: Henrik Dyfverman.
11.00 Högmässa från Kristine kyrka i Falun. Predikan av kontraktsprosten Sam Palm. Liturg: komminister Anders Kyhle. Psalmer: 55: 2; 60; 50: 2, 3; 69: 2, 2; 56: 7, 8.
12.30 Nyheter och väderlek. Grammofonmusik.
12.58 Tidssignal.
13.00 Sång och spel från Frälsningsarmén.
13.30 Från staber till skyttegravar 1915—1918. Författaren Jan Olof Olsson
14.00 Bremens radioorkester. Dir.: Heinz Barthels. (Från Radio Bremen.)
14.25 Johann Sebastian Bach: Juloratorium, första delen. Solister: Gunthild Weber, sopran, Sieglinde Wagner, alt, Helmut Krebs, tenor och Heinz Rehfuss, bas. Berlins motettkör och RIAS kammarkör. Berlins filharmoniska orkester. Dir.: Fritz Lehmann.
15.00 Markurells i Wadköping. Radiokomedi av Hjalmar Bergman. Regi: Anders de Wahl. Personer: Herr Markurell — Anders de Wahl; Fru Markurell — Stina Ståhle; Johan, deras son — Ingemar Pallin; Perukmakare Ström — Torsten Winge; Häradshövding de Lorche — Henrik Schildt; Grevinnan de Lorche — Anna Lindahl; Skolans rektor — Rudolf Wendbladh; Lektor Barfoth — Olof Widgren; Professorn — Holger Löwenadler; Domprosten — Josua Bengtson. (Inspelning från 1949.)
16.50 Harpisten Nicanor Zabaleta. (Grammofon.)
17.00 Nya små visor. Kring Sveriges Radioos barnvisetävling. Medverkande: Barn från Stockholms folkskolor.
17.20 Barnteatern: När tomtarna tog pension. Sagopjäs av Karl-Erik Johansson i Backe. Regi: Gunnar Ollén.
17.53 Sjörapport.
18.00 Farbror Sven & Co. En pratstund kring gamla inspelningar.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter.
19.15 Statsminister Tage Erlander talar till utlandssvenskarna.
19.30 Svensk konsert med Jussi Björling. Stockholms filharmoniska orkester. Dir.: Stig Westerberg.
20.15 Julkalas med Sigge Fürst, Sickan och Kar de Mumma, Stig Järrel, Rolf Kirkvaag, Sven »Tumba» Johansson, Sune I, Refrängorkestern och andra höststjärnor.
21.15 Rättviks och Boda spelmanslag.
21.30 Om islänningasagorna. Försök till en karakteristik. Professor Sven B. F. Jansson.
22.00 Christian Ferras, violin. Greta Erikson, piano.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—24.00 Kända toner på grammofon.

TORSDAG Program 2.

Juldagen.

8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Grammofonunderhållning.
9.00 Första kvällens äventyr.
9.25 Jul, jul, strålande jul!
10.00 Hörde Ni?
10.00 Så får det bli!
10.27 Mor och far.
10.48 Sången om en son.
11.00 Grammofonkonsert.
12.00 Nytt och gammalt i ny lyrik.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
12.58 Tidssignal.
13.00 Vägen till Kretas vilda hjärta.
13.25 En symfoni tar gestalt.
14.00 Utsända.
14.25 Det knäpper i knutarna.
15.00 Lätt svensk musik.
15.40 Sånt händer på sjön.
16.15 Melodier ur George och Ira Gershwins "Oh Kay".
17.00 P 2-timmen.
18.00 Vid bokhyllan.
18.30 Läggdags.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter.
19.15 Statsminister Tage Erlander talar till utlandssvenskarna
19.30 Hela skalan upp.
20.15 Ett julspel.
20.50 Tjeckisk julpastoral.
21.00 Kvällsbesök hos Jeanna Oterdahl.
21.30 Underhållningsorkestern.
22.00 Evert Taube.
22.15—22.30 Nyheter och väderlek.

IBRA RADIO Torsdag.

Juldagen.

19.30 IBRA kallar. 19.40 I Guds verkstad. 19.50 Julens melodier. 20.00 Julgudstjänst. 20.40 På vildmarksstig i juletid. 20.55—21.15 Ett barn är fött! 22.00—22.15 Ivar Ramström direkt från Tanger. 22.45—23.15 J S Bach.

FREDAGEN DEN 26 DECEMBER
(Annandag Jul)

PROGRAM 1

7.00 Helgdagsmorgon.
7.10 En glad ton.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Harriet Hjorth läser ur sin bok »Blomstervandringar».
8.25 Adolf Fredrik Lindblad: Drömmarne för blandad kör och piano (Tekla Knös). Bel Canto-kören. Ledare: Karl-Eric Andersson. Vid flygeln: Gunnar Hallhagen.
8.45 Doris Svedlund läser en Kristuslegend av Selma Lagerlöf.
9.00 En glad ton.
9.30 Nyårsresan. Lyssnartävling för er som har resfeber. Andra avsnittet.
10.00 Mozartkonsert. 1. Klarinettkvintett A-dur Antoine de Bavier och Quartetto Italiano. 2. Violinkonsert G-dur. Solist Arthur Grumiaux. Wiener Symphoniker. Dir.: Rudolf Moralt.
11.00 Gudtjänst från Missionskyrkan, Västerås. Predikan av missionssekreterare Arvid Stenström. Skriftläsning och bön av pastor Nils Palmqvist. Ur Sånger och Psalmer: 127; 1: 1; 308; 270; 582. (Sv. Ps.: 50; 24: 1; —; —; 252.)
12.20 Nils Dahlbeck om försöksanläggningen på Bygdö.
12.30 Nyheter och väderlek. Grammofonmusik.
12.58 Tidssignal.
13.00 Den finlandssvenska vissångerskan Svea Jansson presenteras av Matts Arnberg.
13.25 Musikalisk underhållning. 13.25 Sixten Strömvalls stråkkvintett. 13.40 Norman Burns kvartett med Liz Perry, sång.
14.00 Lars Madsén berättar om kvinnan som byggde 29 kapell.
14.30 Johann Sebastian Bach Juloratorium, andra delen. Solister: Gunthild Weber, sopran, Sieglinde Wagner, alt, Helmut Krebs, tenor och Heinz Rehfuss, bas. Berlins motettkör och RIAS kammarkör. Berlins filharmoniska orkester. Dir.: Fritz Lehmann.
15.05 Hundra gånger gifta. Radiokomedi av Vilhelm Moberg. Regi: Keve Hjelm. Personer: Arvid Almström, direktör för ett resande teatersällskap — Kolbjörn Knudsen; Asta, hans hustru — Karin Kavli; Gustav Forsberg — Jan-Olof Strandberg; Lisa Södergren — Lena Brogren; Karlsson, vaktmästare — Arne Nyberg; Andersson, annonsagent — Sture Ericson.
16.10 Önskeskivor för mogen ungdom presenteras av John Wilhelm Hagberg.
17.00 Barnteatern: Vakna Ers Höghet! Ett sagospel av Nini Widmark. Regi: Gunnar Ollén.
17.53 Sjörapport.
18.00 Ty ett barn varder oss fött. Julmusik från Karlstads domkyrka. Medverkande: Karlstads motettsällskap. Körledare och organist: Olle Ljungdahl. Generalbas: Lennart Hall, orgel, och Erik Blum, violoncell. Liturg: Gösta Ruderus.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Vet Ni vad? Frågetimme med Ernst Barány, Dagmar Lange, Per Ohlin, Mats Rehnberg, Kjell Stensson och Bernhard Tarschys. Frågeledare: Nils Erik Bæhrendtz. Uppslagsbok: Herbert Friedländer. Musik: Stig Holms trio (Skansen).
20.30 Spelmansorkestern spelar gammal dansmusik. Kapellmästare: William Lind.
21.10 Midvinternatt. Med Nils Linnman i markerna.
21.20 Peter Tjajkovskij. Pianokonsert nr 1 b-moll. Solist, Shura Cherkassky. Göteborgs symfoniorkester. Dir.: Sixten Eckerberg.
22.00 Lovsång till skönheten. Reflexioner i Genève av professor Åke Gustafsson.
22.15 Nyheter och väderlek
22.30—24.00 Annandagsbal.

Danska radioprogrammet torsdag

Juldagen.

12,00—13,35 Sønderjyllands symfoniorkester. 13,35 Grammofonmusik. 14,00 Grønlandsk gudstjeneste. 15,00 Den store møller fra Karlebo. 15,30 Statsradiofoniens kammerorkester. 16,00 Reportage. 16,30 Gamle danse fra Nordvestsjælland. 17,05 For piger og drenge. 18,00 Hvad du ønsker, skal du få. 18,20 Viola d'amore og kontrabas. 18,40 Aftenens program. 19,15 Musikalsk potpurri. 20,00 Grønlandsk jul. 20,45 Odense Byorkester spiller. 21,30 Den hellige elendighed. 22,15—23,00 Grammofonpassiar.

Program II. 18,00 Musik ved spisetid. 18,40 Aftenens program. 19,15 Kaminpassiar. 19,45 Grammofon. 20,20 Rejse med veturin. 21,00 Decembers mørke og lys. 21,30 20 Spørgsmål. 22,15—23,00 Kammermusik.

FREDAG Program 2.

Annandag jul.

8,00 Nyheter och väderlek.
8,15 Grammofonunderhållning.
9,00 Ur "Pickwick-klubbens efterlämnade papper".
9,30 Tondikten.
10,00 Hörde Ni?
10,00 Stjärnan.
10,30 Se, fantasten!
11,00 P 2-konserten.
12,00 Nytt och gammalt i ny lyrik. Vila och rörelse.
12,30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
12,58 Tidssignal.
13,00 En symfoni tar gestalt.
13,35 Ett barns jul i Wales.
14,00 Musikaliskt prisma.
14,30 Buon Natale — Merry Christmas — Häid Joilo Pyhi!
15,05 Ro, ro till fiskeskär . . .
15,50 Melodier ur filmen Jazzgossen.
16,10 Helvetet.
16,40 Dalakoraler.
17,00 P 2-timmen. 17,00 och 17,55 Senaste nytt. 17,05 Grammofonmusik.
18,00 Grammofonmusik.
18,50 Meddelanden.
18,55 Väderlek.
19,00 Nyheter. Dagens eko.
19,30 Kammarmusik.
20,30 Fredens legoknektar.
21,00 Skråköping bei night.
21,30 Babettes gästabud.
22,00 Gitarristen Julian Bream.
22,15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.30 Babettes gästabud.

IBRA RADIO Fredag.

Annandag jul.

19,30 IBRA kallar. 19,40 Välkommen jul igen. 19,50 Julfirande på 30:e breddgraden. 20,05 Bl. kören, Betlehemskyrkan, Göteborg. 20,15 30 minuter med Lewi Pethrus. 20,45 Einar Ekberg sjunger. 21,00—21,15 Aftonandakt. 22,00—22,15 Ivar Ramström från Tanger. 22,45—23,15 Ett program till sjöman.

Danska radioprogrammet fredag

Annandag jul.

12,00—13,35 Århus Byorkester spiller. 12,30 Pressens Radioavis. 13,35 Grammofonmusik. 14,00—15,00 Færösk gudstjeneste. 15,30 For piger og drenge. 16,00 Melditimen. 16,55 Virkeligheden bag myten om Buffalo Bill. 18,00 Franske julesange for harpe. 18,20 Da Grønlændernes billedhunger blev stillet. 18,40 Aftenens program. 19,15 Sang og klang. 21,00 Jul i København. 21,30 Absalon.

Program II. 10,40 Toner fra himlen. 18,00 Musik ved spisetid. 18,40 Aftenens program. 19,15 Trio di Roma spiller. 19,50 Radioteatret. 21,00 Statsradiofoniens symfoniorkester. 22,15—23,00 Europatimen.

LÖRDAGEN DEN 27 DECEMBER

PROGRAM 1

6.00 Vardagsmorgon.
6.20 Morgonandakt av pastor Stig Svärd.
6.30 Nyheter och väderlek. Grammofonmusik.
7.00 Frukostklubben. Underhållning vid morgonkaffet.
7.40 Morgonandakt av Greta Bredberg.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Felix Mendelssohn. Sonat f-moll för violin och piano op. 4. Claes Nilsson och Stig Ribbing.
8.35 För stora och små. En jul när jag var barn.
9.00 En glad ton.
9.30 Nyårsresan. Lyssnartävlin för er som har resfeber. Tredje avsnittet.
10.00 Grammofonkonsert.
11.00 Muntra melodier.
12.00 Dagens dikt. Lunchmusik.
12.30 Nyheter och väderlek. Börsn.
12.58 Tidssignal.
13.00 Tonerna de gå . . .
14.00 Vinterkryssning mot sommaren. Med Rolf Zandén på långresa.
14.15 Lätt rytmiskt med Staffan Åkerbergs ensemble.
14.45 Den första hjärtoperationen. Jarl W. Donnér berättar.
15.00 Riksronden.
15.10 Inge Dahl spelar plattor för er som har jullov.
15.40 Det galna berget. Docent Gustaf Rudebeck om en forskningsresa i Angola.
16.00 Johann Sebastian Back. Juloratorium, tredje delen. Solister: Gunthild Weber, sopran, Sieglinde Wagner, alt, Helmut Krebs, tenor och Heinz Rehfuss, bas, Berlins motettkör och RIAS kammarkör Berlins filharmoniska orkester. Dir.: Fritz Lehmann.
16.30 För flickor och pojkar.
16.45 Stråket. Träffpunkt för ungdom. I redaktionen: Qui Nyström, Arne Wallbom och Arne Weise.
17.30 Tag vara på skollovet. Med. lic. Gerd Blume-Westerberg
17.53 Sjörapport.
18.00 Helgmålsringning fran Solberga kyrka i Bohuslän.
18.10 Grammofonmusik. 1. Uvertyr till »Den skönа Melusina» (Mendelssohn). Philharmonic Promenade Orchestra. Dir.: Adrian Boult. 2. Bleib steh'n! Bleib steh'n! ur »Hans och Greta» (Humperdinck). Solist: Rita Streich. 3. Rondo (Carl Maria von Weber). Gregor Pjatigorskij, cella. 4. Ich bin nur armer Wandergesell ur »Kusinen från Batavia» (Künneke). Solist: Heinz Hoppe. Dir.: Richard Müller-Lampertz. 5. Il bacio (Arditi). Miliza Korjus, sång. 6. Fiore dell'etna (aro-Salvatore). Complesso caratteristico siciliano. 7. Dagny (Thörnqvist). Owe Thörnqvist, sång. 8. Caravan (Tizol-Ellington). Buddy Cole, biograforgel. 9. Sov min älskling (Hubert Giraud-Nils-Ivar) Nora Brockstedt, sång. Kjell Karlsens orkester. 10. Parade of the champinos (Paul Yoder). Holländska marinens musikkår. Dir.: Gijsbert Nieuwland.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Den förtrollade väderkvarnen Liten otrolig underhållning för olika åldra av Thomas Funck.
20.00 Solfjädern. Estradunderhållning i ord och toner från Malmö med Ruth Kasdan, Christina Lindström, Olav Gerthel m. fl. Konferencier: Max von Sydow. Kapellmästare: Gert-Ove Andersson.
20.45 Berömda självporträtt Professor Gösta Säflund om Marcus Aurelius' självbetraktelser.
21.15 Önskekonsert. För musikälskare landet runt. Programvärd: Bo Teddy Ladberg.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—24.00 Dansmusik.

LÖRDAG Program 2.

15,00 Riksronden.
15,10 Anarki eller samverkan.
15,25 En symfoni tar gestalt.
16,00 Metronomen. Mycket musik, senaste nytt och väderlek. Hålltider: 16,00 Senaste nytt. 17,00 Senaste nytt och väderlek. 17,55 Senaste nytt. 18,15 (omkr.) Tipsresultat.
18,50 Meddelanden.
18,55 Väderlek.
19,00 Nyheter. Dagens eko.
19,30 Gammal dansmusik.
20,00 Den store Bab.
20,30 Grammofonunderhållning.
21,15 Demaskering.
22,00 Vico Torriani.
22.15—22,30 Nyheter och väderlek.

IBRA RADIO Lördag.

19,30 IBRA kallar. 19,45 Rapsodi av Karl-Erik Svedlund. 20,00 Med Öckerö-fiskare på Nordsjön.

(Forts. å nästa sida)

BILMANNER

NALLE PELLE PINGO

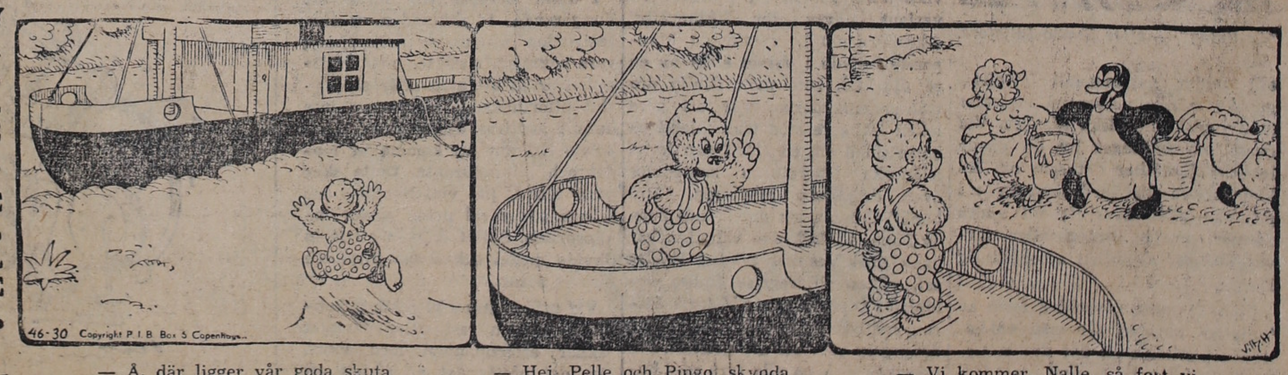

— Å, där ligger vår goda skuta och längtar efter manskapet och efter att få sticka till sjöss!

— Hej, Pelle och Pingo, skynda er och kom ombord. Och så måste vi ha tag i Sälle och smättingarna.

— Vi kommer, Nalle, så fort vi kan när vi har ett par hinkar med Lamsebens berömda soppa att släpa på.

Gårdarna runt sjön

Roman av Birgit Th. Sparre

(35)

— Fortsätt och skriv, tillade han, kör bara inte bort mig!

— Jag har slutat... Diana vek ihop brevet. Så vänligt av er att komma, sade hon ur stånd att finna något bättre.

— Vänligt! Han skrattade och såg på henne. Hon kände sig förvirrad och osäker och lät blicken glida över honom till furst Mikaels porträtt.

Återigen fick Diana en förnimmelse av samhörighet mellan dessa två och åter kände hon samma ångest, som kvällen i Villa Duclos' paviljong. Han hade följt hennes blick, som intensivt betraktade porträttet av deras gemensamme vän.

— Tänk om Mikael hade anat, att ni skulle sitta här hos mig! sade han. Jag tror, att det hade gjort honom en stor glädje.

— Kapten de Alvarez. Diana försökte göra rösten stadig, kovade ni inte berätta för mig vad furst Mikael sagt om... om...

Hon kom av sig, stammade och slog ned ögonen.

— Kommer ni verkligen ihåg det löftet! sade han och flyttade sig närmare henne. Han smålog. Jag tror, att jag väntar med att berätta det. Det är så mycket, som jag först själv vill säga!

Det blev tyst. Diana stirrade ned på tigerhuden vid sina fötter. Hon kände hans närvaro i varje fiber av sin varelse, men vågade ej se upp — hon var rädd för att möta hans blick.

Tystnaden blev henne för övermäktig, och med torra läppar viskade hon:

— Säg något! Tystnaden är så tung i kväll.

Då hörde hon hans röst helt nära:

— Vad skall jag säga? sade han sakta. Skall jag säga det vi båda veta?

Diana såg upp. Han satt framåtlutad i den låga stolen och hans ögon glödde emot henne. Diana tyckte hon skulle kvävas.

— Nej, nej, inte det! viskade hon, inte det!

Han hörde henne inte utan fortsatte med vek röst:

— Skall jag säga att vi älska varandra sedan tidernas begynnelse, älska varandra! Älska...

— Nej! Diana hade rest sig upp och lutade sig mot skrivbordet. Nej, upprepade hon igen. Jag — får — inte!

— Diana! han stod framför henne. Diana... se på mig! Hon lydde mekaniskt.

— Tror du att kärleken frågar om lov? Han gick närmare henne. Vet du inte, att du är dåraktigt blind? Tror du, att jag skulle försaka dig för någonting i världen?

Hon vek undan för honom, men han tog hennes händer och tryckte dem hårt.

— Dig... som jag vännat på under hela mitt liv! Säg att du älskar mig. Älskar mig...

Hon kände hans andedräkt mot sin kind och nejlikans starka doft. Skälvande slog hon armarna om hans hals och tryckte sig intill honom...

— Du vet det! Du vet det! nästan snyftade hon fram, medan hon kände hans heta läppar söka sina. Och han kysste henne länge.

Mäktig och stark kom kärleken till Diana Stjärnudd. Allt vad hon drömt under sin ensamma barndom omstrålades av verklighetens morgonrodnad, och i purpurglans såg hon den nya dagen bådas. På ett kort ögonblick hade världen blivit förändrad och hon själv seende. Alla dessa långa år med sin kedja av olika händelser, av olika människor, allt hade endast varit ett förspel till det ögonblick, då genom Juans kyssar hennes kärlek blivit verklighet. I och med vissheten om den, hade hon kommit tillbaka till sig själv igen.

Livet blev enkelt och klart som öknens linjer, havets yta och rymdens oändlighet. Hon var åter den lilla flickan, som ovetande om all sorg i världen sprang omkring i Stjärnö park, följd av ett rådjur. Hon var åter på det gamla Ekenäs och lyssnade till Henrik Lorenz, när han talade om det rika, sköna livet. Hon hörde honom säga "kärleken är en konst liksom musiken, den väcker samma känslor, lika förfinade, lika skälvande... vi måste leva, som om vi alltid älskade tills vi möta den, som är svaret på får själs fråga... vi måste älska utan gräns och aldrig svikta, aldrig träda tillbaka för ett ögonblick.

Aldrig förut hade hon så starkt förnummit närheten av Henrik Lorenz och med vissheten om Juans kärlek lärde hon sig förstå sanningen av allt det, som en gång enslingen på Ekenäs berättat för det lyssnande barnet. Kärlekens betvingande makt var för henne inte längre en hemlighet, en olöst gåta. I sin älskades famn, under hans kyssar förnam hon den kraft, som kom riddaren att övervinna draken och som kom Henrik Lorenz att bli en drömmare och en ensling på en förfallen gård.

Omsluten av sin älskades armar, tätt tryckt till hans hjärta lyssnade Diana till de heta ord han viskade i hennes öra.

— Förstår du, att du är liv av mitt liv — själ av min själ — tanke av min tanke och dröm av min dröm.

Hon slöt ögonen under hans stormande smekningar och med ett lyckligt leende sade hon knappast hörbart:

— De hade fel alla därhemma. Det var inte drömmar av en drömmare!

Efter den första dagens kvävande lycka, tvingade sig Diana att lugnt se mot framtiden.

— Klara papper, var hennes fars valspråk. Hon upprepade det tyst för sig själv... Redan samma dag skulle hon skriva till sin far och berätta honom allt. Hon visste att det skulle göra honom sorg, men hon visste också, att hennes lycka betydde allt för honom. Han skulle förstå henne, när han såg hur stor hennes kärlek var. Han hade också älskat, hennes gamle pappa fast det nu var så länge sedan.

Det andra brevet, som hon måste skriva, var svårare. Utan omsvep skulle hon berätta för Gilbert, att hon med liv och själ tillhörde en annan och att ett giftermål dem emellan var en omöjlighet. Hon skulle nödgas såra mannens mest ömtåliga punkt — hans fåfänga. Förstå henne skulle han göra lika litet nu som förut.

Likt främlingar hade de gått bredvid varandra utan något gemensamt intresse. Vad visste hon om kärleken den dag, då han på gammaldags sätt begärt hennes hand av fadern? Påverkad av alla både hon bundit sig vid en man, som hon aldrig älskat. För att göra sin far glädje, se honom lugn och nöjd, hade hon omedvetet varit sig själv och sina drömmar otrogen. Med den kännedom hon hade om hans karaktär, visste hon, att han aldrig skulle se ett försonande drag över det, som frångick den raka linje, han linjerat upp och kallade livet.

Plötsligt såg hon för sin inre syn bilden av en annan man med kraftig profil och trotsigt kluven haka, Joachim. Tydligt mindes hon honom från den sista kvällen på Stjärnö, stoltare och oböjligare än någonsin. Joachim hade hon alldeles glömt.

— — —

Framför Diana på skrivbordet låg de två brev färdigskrivna, som samma kväll skulle avgå från Malaga. Bredvid henne satt Juan.

— Du har sagt din far allt? Han tog hennes hand, som var utan ring och kysste den.

— Allt vad du bad mig göra, svarade Diana. Jag skrev, att du kommer hem till Stjärnö för att själv tala med pappa, så fort din tjänst tillåter.

— Du skrev väl också att vi tänkte gifta oss till hösten — om...

Åter flög den skugga hon frukstade över hans drag liksom anade han att oförutsedda och mäktiga hinder skulle krossa deras planer och lycka.

— Om — vad då? frågade Diana ängsligt. Hon fick åter förnimmelsen av samhörigheten med honom, riddaren och den sorgsne fursten.

— Det var ingenting, petite.

Han smålog.

— Tror du det någonsin blir höst i år? Hon lät sig lugnas av hans leende.

— Nej, månaderna denna sommar får dubbla antalet dagar, det känner jag. Även Diana smålog. Men sedan!

— Ja — sedan! Han satte sig på armstödet till hennes stol. Sedan får inga avstånd skilja oss, sedan är du min.

(Forts)

RADIO och TV

(Forts. fr. föreg. sida)

20,30 Svenska Missionsförbundets Predikantkör. 20,45—21,15 Förblivande frid. 22,00—22,15 Ivar Ramström direkt från Tanger. 22,45—23,15 Önskeprogrammets helgbilaga.

Danska radioprogrammet lördag

12,00—13,30 Middagskoncert. 13,30 Manden, konen og hjemmets ekonomi. 14.00 Sange af Victor Bendix. 14,20 En grammofonudsendelse med gode råd til alle færdselister. 15,20 Weekendromanen. 15,40 Lørdags non-stop. 16,40 For piger og drenge. 18,00 Radiotelegrafistforeningens julefest. 18,40 Aftenens program. 19,00 Aktuelt kvarter. 19,15 Populær orkesterkoncert. 19,55 Hvordan gik det bukselommedrengene? 20,30 Syng den igen. 21,00 Vov- vov- vov og andre citater. 21,30 Ivan Leth og hans orkester. 22,15 Dansemusik. 23,00 23-gæsten. 23,15—24,00 Dansemusik.

Program II. 18,00 Grammofoncauseri. 18,40 Aftenens program. 19,00 Aktuelt kvarter. 19,15 Ved 25-årsdagen for nobelpristageren. 19,50 Jazzklubben. 20,25 Grammofonmusik. 20,45 Om hovedstadens trafikale forhold nu og i fremtiden. 22,15 Mosaik. 23,00—24,00 Natkoncerten.

VECKANS SVENSKA TV.

Onsdag

16,00 För de yngsta. 16,20 Pajkastningens ädla konst.. 16,50 För flickor och pojkar. 17,20 Betlehems stjärna. 17,40—17,50 Det hände sig vid den tiden. 20,30—21,30 Nanouk, köldens son. 21,45—23,15 Näktergalens bur. 23,55—01,15 Midnattsmässa från Mont St. Michel.

Torsdag

16,00 För de yngsta. 16,30 Benjamin Syrsa presenterar Bongo. 17,20 Sveriges nordligaste gård. 17,50—18,30 Kura skymning. 19,15—19,45 Viggen Viggo. 19,55—22,30 Brudköpet.

Fredag

16,00—17,00 Sigges cirkus med Sigge Fürst. 20,00 Vädret inför veckohelgen. 20,05 Strövtåg. 20,30 En annan dag. 21,30—23,00 Mordet på jultomten.

Lördag

18,00—18,30 För de yngsta. 19,30 Sjörövarna. 20,00 10.000-kronorsfrågan. 21,00 Aktuellt. 21,30—21,55 Alfred Hitchcock presenterar en filmthriller.

VECKANS DANSKA TV.

Onsdag

15,00 Juleaftengudstjenesten i Roskilde Domkirke. 20,00 Glædelig jul!

Torsdag

17,00—17,30 For de mindste. 20,00—22,30 Den solgte brud.

Fredag

17,00—17,30 International børnerevy. 20,00 Den skønne Helene.

Lördag

17,30—18,00 Her kommer Robin Hood. 20,00 Aktuelt. 20,15—21,35 Min kone er en heks.

Två knepiga herrar från förr
Sydhallänningarna minns dem

GÖSTA HALL — knäredsberättaren — har i denna artikel "plockat fram" ett par originella herrar, som på sin tid var mycket omtalade här i södra Halland — främst i Knäredsbygden — och i sydvästra Småland. "Skälmar och kloka gubbar" kunde man sätta som underrubrik till skildringen, som säkert får mången äldre sydhallänning att dra ett igenkännandets leende.

RÄTTVISANS största och mest respekterade personlighet i våra gamla sägner och historier har alltid varit länsmannen.

Otaliga äro de folkminnesuppteckningar där poängen gick ut på hur den eller den mannen av folket lurade denne mäktige och mycket respekterade potentat. Vad som är sanning eller ej är kanske svårt att avgöra, men ett faktum är att de gubbar och gummor, som under förra århundradet, kunde draga denne lagens väktare vid näsan, alltid omgavs av någon viss hjältegloria, och därför var detta att "lura länsmannen" något som man gärna önskade att man kunde, men som man inte alltid vågade sig på.

Det fanns dock människor, som inte med vett och vilja bröto mot lagen, men som ändå genom sina handlingar kommo i konflikt med denna. I första hand gällde det de s. k. kloka gubbarna och gummorna, som genom sitt "trolleri" gingo en aning utöver lagens råmärken genom att göra sådant som var förbjudit av såväl den världsliga som andliga lagen. I andra hand gällde det dem, som med vett och vilja funno ett nöje i att driva gäck med sådant som den laglydige medborgaren ansåg vara i högsta grad orätt.

En sak hade de båda gemensamt, de vunno genom sitt handlingssätt allmogens stora beundran, med andra ord, de blevo något av hjältar inom sin hemsocken och ibland kanske också utanför densamma.

LÅT OSS BÖRJA med Anders Hansson i Fuhult, en socken i sydvästra Småland. Egentligen är ju en närmare beskrivning om denne "kloke" bonde överflödig, enär hans s. k. klokhet sedan mitten av 1800-talet var så pass beryktad att varje människa i södra och västra Sverige, med beundran och ängslan uttalade hans namn.

Vem minns inte när det på en gård i södra Halland hade utbrutit en sjukdom bland oxarna. Det onda bestod uti att de stackars djuren magrade mer och mer för varje dag och att håret föll av dem. Den slutliga följden av sjukan blev att djuren dogo. Detta pågick en tid, men den man som hade drabbats värst begav sig iväg till Anders Hansson i Fuhult för att söka rättelse på det hela. Ja, sade Anders, när ni kommer hem så skall ni gå upp till er närmaste granne och ni skall då få se hur det står till med honom.

När våran man kom hem gick han upp till sin granne och fann att denne hade, som man sade på den tiden, mist synen på sitt ena öga. Detta var för övrigt ett mycket vanligt spravatt på den gamla och kanske goda tid när man genom "klokt" folk tog rättvisan i sina egna händer. Hur det gick med synen på ögat förtäljer inte historien, men med kreaturen blev det bra i fortsättningen. Dessa kryade på sig och blevo fullt friska och sen den dagen var det aldrig något större fel på dem.

Anders Hanssons svurne fiende var just länsmannen. Hur det nu var och inte var så hade lagens tjänare varit uppe hos Anders Hansson i något ärende. Att komma dit gick väl bra, men att komma därifrån var så mycket värre.

I gamla skrifter heter det att länsman fick köra runt gården hela natten och när han äntligen lyckades komma ut på landsvägen, så vägrade hästarna att gå. Till slut måste han stiga av vagnen och gå upp till Anders Hansson för att be om hjälp. Det hela resulterade i att Anders Hansson hjälpte honom, men samtidigt förföll den stämning som länsmannen hade haft med sig upp för delgivning. Ja, det var många historier om Anders Hansson i Fuhult, många av dem var helt naturligt mer eller mindre förbättrade, ty han var som sagt en hjälte i folkets ögon, men många av dem äro sanna, åtminstone säges det så bland de gamla, och det är väl i alla fall dessa man bör rätta sig efter när det gäller slika ting.

*

SÅ VAR DET Jackob. Han var ingen s. k. trollkarl men han fann en mycket stor glädje i att driva gäck med länsmannen.

Ja, egentligen hade han ett "smeknamn" före Jackob, men med hänsyn till ännu efterlevande anhöriga, håller jag mig blott och bart till hans kristeliga namn.

Hembränning var för honom en mycket kär sysselsättning och detta visste också länsmannen om. En dag tog han sig en tur upp mot Jacobs domäner och fann denne som bäst i färd emd att stå och röra i mäsken med en träspade. Jackob fann sig emellertid i situationen och med den oskyldigaste min i världen sa han "Ja, det var ju tråkigt att länsman skulle komma just nu när jag som bäst var i färd med att röra om min ölbrygd, ty naturligtvis tror nådig befallningsman det är brännvin det rör sig om, men så är det inte". Jackob hade turen med sig den gången, ty i samma ögonblick skreko kreaturen i stallet och därför bad han länsman att sköta omröringen medan han gick in i fähuset för att se efter vad som stod på.

NU SKALL INGEN tro att **Jackob gick in** i stallen och tittade till kreaturen. I stället gick han och hämtade några goda vänner som vittne och visade dessa på länsmannen när han som bäst stod och rörde i mässken. Ja, sa han, där ser ni hurudan han är, nu ser ni ju själv att han står och rör om i mitt hembrända — bara för att han själv vill ha en billig styrketår. Sen den dagen blevo Jackob och länsman de bittraste ovänner, och den senare svor på att hämndens timma snart skulle slå. Den gjorde det också i så måtto att länsmannen nästa gång han var där blev ombedd att stiga in i stugan och sitta ner. När Jackob kom ut i förstugan passade han på att i förbifarten tjära ärmarna i länsmannens päls invändigt, dock på ett så försiktigt sätt att denne inte märkte något förrän han kom hem och skulle taga pälsen av sig. Ja, det var många roliga historier om denne Jackob, men dessa äro väl de i folktraditionen mest omtalade.

Att det också gick många andra historier, de flesta sanna, om denne man är ju inget att förtiga. Den största bravaden och den mest desperata var väl när han sent omsider blivit fast för hembränning och låg och besköt länsmannen när denne var på hemväg efter ett välförrättat värv.

Gammelharen vid "Kroktjärn"

DET SKULLE enligt vad som talades jägare emellan finnas en alldeles särskilt illslug hare uere i trakten av Kroktjärn. Atskilliga var de mil, som han hade tufsat undan med stövare efter sig, och åtskilliga skott hade också offrats på honom, både på nära och långa håll, men alla utan resultat.

Han gick fortfarande sina nattraj nere på kalhyggena kring tjärnen, och han var fortfarande kapabel till att lura många både jägare och deras mer eller mindre ädla stövare. Ett par jägare av den gamla skolan, som varit i tillfälle att jaga nere kring tjärnen tidigare på säsongen och även haft äran att få skjuta på gammeljössen, påstod med bestämdhet, att han var någon sorts trollhare, som det inte gick att skjuta med vanliga skott. Den ene av dessa jägare hade skjutit två skott på honom på tjugofem meters håll — utan att haren reagerat. Han hade ökat farten och fortsatt sitt lopp som om inget hade hänt.

Nu var det fram i januari och bra med spårsnö, varför jag hade beslutat mig för att åka ner till Kroktjärn och ta mig en titt på den snart legendariske jössen, samt — om därtill tillfälle bjöds — försöka skjuta honom. Andra jägare, som varit i kontakt med haren, bara skakade på huvudet, när jag omtalade mitt beslut att försöka avliva gammelharen. Det var till och med en av de bålda nimrodarna som lovade att äta upp honom med hull och hår, om jag lyckades få livet av honom.

Den morgon, då jag skulle begе mig iväg till tjärnen för att pröva min lycka på gammelharen hade det snöat en halv tum på förnatten, och nu var det omkring en grad kallt, varför det var det verkliga önskevädret för Stoja att driva. Jag begav mig också iväg med de största förhoppningar om att lyckas med vad jag hade föresatt mig. I början såg det också ut som om det nyckfulla kvinnset Diana skulle vara mig bevågen. Så fort jag hade släppt tiken markerade hon slag, och se, där stod jösses stämplar breda och tydliga rakt över hygget. Precis fem minuter tog det för Stoja att resa denna ramlaren, och sen gick drevet jämnt och fint i en ring upp i myrarna på andra sidan av tjärnen. Jag flyttade mig hastigt till en gammal lada, där bönderna förr, när de höstade ängarna kring tjärnen, brukade lägga in höet tills det blev vinter och slädföre så att de kunde frakta hem det. Om inte alla gamla tecken slog fel, så skulle jösse i sinom tid komma lufsande på stigen, som går förbi ladan, och då skulle jag vara beredd att ta emot honom med varma servietter.

Jag beredde mig på att få vänta en bra stund innan haren kom åt mitt håll, men redan efter första ringen kom drevet rakt emot mig, och jag kande hur spänningen gradvis stegrades, allt efter som drevet närmade sig. Inte kunde väl försynen vara mig så nådig, att jag skulle få se gammelharen redan efter första ringen? — — — Det verakde i alla fall som om jösse verkligen ämnade sig åt dessa trakterna och jag jämkade försiktigt geväret tillrätta, på samma gång som tummen automatiskt sökte sig till säkerhetssjärren. — — — Och där borta kom Jösse, på hundra meters håll fick jag syn på honom, och han kom rakt emot mig. Han kom lugnt och sakta, hunden var tyst nu, haren hade väl haft något fuffens för sig, som hon nu höll på med att reda ut borta i backsluttningen. När haren var på trettio meters håll kramade jag avtryckaren till högerpipan, och jösse kultade snällt omkull, när femmans hagel nådde honom.

Att det skulle gå så lätt att skjuta den fullslipade haren, som hade lurat så många jägare, hade jag inte trott, och misstanken om att det inte var rätt jösse grodde i mig. Denna misstanke visade sig också vara befogad. Haren var en ungdom, som väl var född någon gång under förliden sommar. Tiken kom på löpan och fick sin beskärda del av harpölsan, varefter hon ånyo var färdig för en dust med kroktjärnshararna.

Denna gång var det lite svårare för henne att få jösse på benen, närmare timmen gick hon och rotade i ett hartraj, innan hennes jublande påstick förkunnade, att en jösse åter var uppbjuden till

Av

Aston Peterzon

mig för att följa efter drevet för att om möjligt komma i kontakt igen. Jag hade väl kommit en hundra meter ifrån passet, då jag tyckte mig höra Stoja långt borta. Jag kastade en blick mot det pass, som jag nyss hade lämnat och vad får jag se om inte haren, som så sakteligt guppar fram precis där jag hade stått någon minut tidigare. Hade jag bara gett mig till tåls ett par minuter till, så hade jag fått haren rakt till mig, nu var det bara till att bita i det sura äpplet och försöka genskjuta haren på något annat pass i närheten. Ja, jag skall inte trötta läsaren med att beskriva alla de gånger jag såg haren på närmare eller längre håll utan att komma till skott. Ett par gånger hade jag honom alldeles intill mig, men då var det i så tät ungskog att jag inte fick se mer än en skymt av honom.

Tiken började av allt att döma också bli trött, det var ingen fart över drevet längre, och jag beredde mig på att få ge mig hem utan att ens ha fått lossa skott mot haren. Jag hade redan bestämt mig för att nästa gång jag fick tiken i närheten, skulle jag koppla henne och bege mig på hemväg. Det hade börjat skymma på och skulle inte vara skjutljust så länge till.

Nu närmar drevet sig åter och jag sticker handen i fickan efter kopplet, för att ha detta till hands när tiken kommer. Just när jag står med handen i fickan kommer haren — — — och nu har han visst blivit alldeles tossig — — — på tjugo meters avstånd sätter han sig ner vid en liten tuva. Han har väl haft något spektakel för sig för att lura tiken och tänker ta sig en liten siesta här, medan hon reder upp trasslet. Det har blivit ganska skumt nu. Jag mer anar än ser den vita haren mot snön. Bössan smyges sakta till axeln, och säkringen åker fram. Det är svårt att se kornet i skummet och det är inte utan att bössipan vill skälva lite, det är ju trots allt den illsluge gammelharen, som är framför kornet. Jag håller lågt på harkroppen — vill gärna skjuta lite över när det är skumt — och kramar av skottet. Jössen far ur legan med vildig fart och får omedelbart den andra pipan. Nu börjar han snurra runt på ett litet område och jag skyndar mig att få nya skott i bössan, fumlar lite med skotten och tappar det ena i snön — — — skall just ta ett nytt, men då kommer tiken ut ur snåren och får syn på haren, som snurrar runt. Hon far på honom och hugger, men får inte riktigt tag, får endast munnen rull med ull. Till slut får hon dock tag om nacken på honom, och jösse skriker.

Jag går fram för att ta hand om haren och passa honom — — Men det var en underlig hare så knappt vägde något. Vid undersökning befinns det, att han så gott som är bara skinn och ben. Antagligen har han drabbats av någon mystisk sjukdom, för ullen är fantastiskt lång. Den ligger i tjocka lockar på kroppen av honom, och det är väl också därför som han varit så hård mot skott. Han har haft en "skottsäker" vänst på sig.

På hemvägen gick jag in till den jägare som lovat att äta upp haren med hår och allt och förärade honom jössen med tillönskan om en smaklig måltid. På kvantiteten av harullen kunde han i varje fall inte klaga....

VAR GOD VÄND

På sjukkasseexpeditionen inträder fröken Svensson och lämnar fram ett intyg, där det framgår att hon lidit av ryggskott. På intygets andra sida har läkaren senare gjort en anteckning, vari fröken Svensson friskförklarades. Och så utbrister fröken Svensson till mannen vid pulpeten:

— Var snäll och observera att jag är frisk på andra sidan!

Om vartannat

Dagarna före dopparedagen

Storebror fyllde år häromdagen och begåvades då med en leksaksambulans och glädjen var stor. Men lillebror Pelle undrade varför inte han fick en "tut-tut-lans". Tröstades med att tomten kanske hade något liknande till Pelle. Då sken parveln upp och förkunnade glatt:

— Mamma hjälpa Pelle upp på vinden, Pelle fåga liten ton-ton om Pelle få tut-tut-lans och stor bäjningsbil.

Det här med en liten tomte på vinden har stor betydelse för vår yngste son. Började med att vi sa något om en liten grå hustomte som kanske bor på vinden, när det därför nu är aktuellt med tomte och julklappar, så blev den lilla grå vindtomten realitet för Pelle. Han är bara så förundrad över att ton-ton gömmer sig så väl.

Flickorna tror ju inte längre på att det finns några tomtar, de agerar hjärtans gärna tomte själva. Den yngsta kom hem från skolan och var som vanligt fylld till bristningsgränsen av en skoldags händelser.

— Vi övar en pjäs förstår du, och jag skall vara en tomteflicka som sitter och syr på en dockklänning och en docka och en nål. Och Christina du, hon ska vara tomtemamma och baka och därför skall hon ha brödkavel och plåtar med sig du, och Erik skall vara tomtepappa och ha en stor säck med saker och papper och sånt.

Man drar en lättnadens suck över att inte ens flicka skall vara någon huvudperson i en julpjäs och av den anledningen släpa med sig hela ens bakattiralj till skolan. En tomtemössa är ju lite mer moderat.

— Men du, våran fröken sa i dag att hon skall flytta och vi skall få en ny fröken efter jul, jag vill inte ha en ny fröken för hon är så söt och snäll som vi har nu. Varför måste en fröken sluta? Det är väl orättvist nu när vi känner varandra så bra...

Man förklarar att deras fröken varit vikarie för en annan fröken som säkert är lika snäll och rar. Men ens synpunkter vinner inte alls gehör.

— Det kan väl inte bli detsamma. Men jag skall ge fröken en julklapp. Ros-Marie sa att hon skulle ge fröken blommor, men dom vissnar ju så fort och sen är det ju ingenting mer, så jag skall köpa något. Vad tror du hon skulle vilja ha, men det får inte kosta hemskt mycket för jag har inte så mycket pengar.

Ja, hennes synpunkter är det ju inget fel på, tydligt har hon sinne för det som inte kostar mycket och ändå varar. Den äldsta har också en åsikt.

— Kan du inte göra något själv så slipper du betala något alls. Du skall ju köpa tofflor till pappa och handskar till mamma och så något till Dan och Pelle och mig. Hur skall du kunna det när du bara har tio kronor. Har inte eran fröken lärt dig räkna.

Så får man då försöka lära det lilla förhoppningsfulla flickebarnet att tofflor och handskar är på tok för dyra saker för hennes hopsparade kassa. Och hon nickar och är hur låtsasförståndig som helst.

— Men pappas tofflor ser ju för nedriga ut, du sa ju själv att det verkar som om han drällt lika mycket färg på dem som på väggarna, och du slet ju hål på dina handskar när du trillade.

Bedrövliga föräldrar barnen har. Far målar sina tofflor med klickar från allsköns färg och mor står på näsan. Och har man bara Pelles tro på tomten så kanske allt kan hända, även att få tio kr att räcka till saker för det femdubbla.

Lird

SABBATSTANKAR

av komminister Ebbe Hagard, Haga församling, Göteborg.

"Och frid på jorden..."

Det lär vara bara svenska språket, som ha två uttryck för det, som andra språk har ett ord för: fred och frid. Fred, det är något yttre: det är, när människor och nationer inte kivas och slåss, när man löser konflikter utan att gå till handgripligheter och processer, när man kan leva jämte varandra utan att direkt göra någon något för när, när man helt enkelt lämnar varandra — i fred. Yttre lugn och ordning, inga slagsmål och stora gräl i hemmet, inga pinsamma ärekränknings- eller arvsprocesser, inga förödande lönetvister på arbetsmarknaden, inga djävulska krig. Detta är fred.

Men det är inte säkert att det också är frid, för det är något inre. Fred kan man ha omkring sig, men det är inte detsamma som frid inom sig.

Frid, det är att vara i balans i tillvaron, ha den rätta jämvikten, ha funnit sin bestämmelse, ha funnit målet och vetat att man är på rätt väg till målet. Och därför är frid helt enkelt detsamma som frid med Gud. För den människa, som inte har frid med Gud, hon är i olag, hon kränger och vinglar och kör ihop här och där och välter rätt vad det är. Hennes dåliga samvete är som en last, som förskjutit sig. Hennes synder är som tyngder, som drar i djupet. Där det inte finns någon levande tro på den ende Frälsaren, där finns det heller inget hopp inför fortsättningen på andra sidan döden och när människor inte har frid med Gud, så kan de som oftast inte leva i fred med andra människor. Ty varför skulle den, som inte hör ihop med Gud i frivillig tacksamhet, tro och tillgivenhet och därmed lydnad och vilja till tjänst, varför skulle en sådan människa bry sig om sina medmänniskor mer än hon tycker att det passar henne själv.

Julen är fridens högtid. Att den inte är fredens högtid, det borde vår generation ha upplevt tillräckligt många gånger för att vägra tro på människors förmåga och inneboende krafter. Men varje ny jul är ett förnyat löfte till dig, att du kan få frid för ditt oroliga hjärta: frid med Gud. Gud har själv gjort det möjligt. Han kom själv till oss. Han själv blev medlare mellan sig och oss. Han själv uppfyllde fredsvillkoren. Jesus, det välsignade barnet och mannen på korset. Han är vår frid.

Så länge det finns synd och syndare på jorden, så länge kommer det att finnas ofred och krig. Men därför skall vi inte upphöra att arbeta och bedja för freden. Det är allas vår kallelse. Julen kommer med den vädjan till oss. Men frid på jorden bland människor... det finns det, och det kan det bli också för dig, också nu i år, därför att ingen makt i världen kan göra om intet den räkningen: "efter Kristi födelse". Ära vare Gud i höjden.

Julen

OCH SÅ ÄR JULEN ÅN EN GÅNG
VÅR KÄRA HÖGTID VORDEN.
OCH ORGELBRUS OCH MÄNSKORS SÅNG
UPPSTIGER IFRÅN JORDEN.
DESS RYTMER GÅ I ETERNS HAV
TILL JORDENS LÄNDER ALLA
TILL VARJE FRI, TILL VARJE SLAV.
FÖR DEM SOM STÅ, SOM FALLA.

DET STORA BUDSKAP: "FRID PÅ JORD",
SOM GÄLLER OSS ALLENA.
OCH ALLA NITTON SEKLERS ORD
HUR VILL VI DEM FÖRENA
MED ALL DEN OFRED, SOM VI SETT
BLAND MÄNNISKORS BARN, SÅ ARMA.
HUR HAR VÅRT SLÄKTE SIG BETETT?
HÖR ÄNNU HUR VI LARMA.

SE HUR EN VÄRLD I ÄNGSLAN GÅR
INFÖR EN TID, SÅ NÄRA.
TVÅ STORA LÄGER HOTFULLT STÅR
EMOT VARANN, OCH BÄRA
I ARSENALEN OND, BRÅD DÖD,
DÄR HETTAN ALLT SKALL BRÄNNA.
MÅ ALDRIG DENNA GRYMMA NÖD
BLI DENNA VÄRLDS GEHENNA.

SITT NED OCH TÄNK PÅ VEM DU ÄR
OCH HUR DU NYTTJAR TIDEN.
GUDS AVBILD UTI HJÄRTAT SKÄR,
OCH VACKRA ORD OM FRIDEN.
NEJ, MÄNSKA, VAKNA UPP TILL SANS
FÖRRÄN FÖRSENT DET LJUDER.
BIND KÄRLEKENS OCH FRIDENS KRANS
ÄN FRIDENS FURSTE BJUDER.

SÅ BÖRJA MED DIG SJÄLV IDAG,
I JULENS HELGA TIMMA.
GÖR EJ MED SYNDEN MER FÖRDRAG.
SE UPP FRÅN JORDENS DIMMA.
SE MINNET AV DIN BÄSTE VÄN
I HELGA JULEORDEN.
HAN FÖDDES, DOG OCH LEVER ÄN
OCH BIDA: "FRID PÅ JORDEN".

Hälsingborg, julen 1958.

LEONARD JANSSON.

BO BÄTTRE!
med möbler från
TRÖNNINGE-MÖBLER
Trönninge. Tel. 40065.

LAHOLMS TIDNING

ONSDAGEN DEN 24 DECEMBER 1958

SÖKER NI
kontakt med befolkningen
i södra Halland?
Annonsera då i ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

Arbetsdomstolen:

Nösslinge församling kränkte föreningsrätten

Arbetsdomstolen har nu avgjort tvisten om kyrkovaktm. Alfons Johanssons lön och därvid förpliktigat Nösslinge församling att utge skadestånd med 200 kr till Johansson och 300 kr till kommunalarbetarförbundet för föreningsrättskränkning. Församlingen skall också gottgöra arbetarförbundet för dess rättegångskostnader med 2.080 kr.

Bakgrunden till tvisten var som bekant, att kommunalarbetarförbundet ville få till stånd kollektivavtal med bättre villkor för kyrkvaktmästaren i Nösslinge, som varit i tjänst sedan den 1 januari 1953. Mellan honom och församlingen har alltsedan anställningens början gällt enskilt avtal enligt vilken lönen från 1957 års ingång var 1.500 kr per år.

Arbetsdomstolen fastslår, att kommunalarbetarförbundet våren 1958 hos församlingen begärde att denna skulle godkänna ett förslag till kollektivavtal för församlingens kyrkvaktmästare innebärande bl a en höjning av årslönen till 2.000 kr. Församlingen har anfört, att dess avsikt med erbjudandet om 1.800 kr till Johansson varit att få ett slut på tvisten genom att träffa enskild överenskommelse med Johansson. Man hade utgått från att Johansson inte utan kommunalarbetareförbundets godkännande kunde träffa sådan överenskommelse. Eftersom arbetarförbundet vägrade godkänna den enskilda överenskommelsen och församlingen å sin sida bestämt motsatt sig det upprättade kollektivavtalet hade församlingen inte sett någon annan utväg för Johansson om denne ville komma i åtnjutande av löneförhöjningen än att han utträdde ur organisationen. Enligt kyrkostämmans protokoll har beslutet om Johanssons löneförhöjning gjorts beroende av det uttryckliga villkoret att han utträdde ur arbetarförbundet, konstaterar arbetsdomstolen. Detta innebär enligt domstolens mening rent objektivt sett en klar föreningsrättskränkning. Frågan blir då om församlingen även avsett att kränka föreningsrätten.

Av vad som från församlingens sida anförts finner arbetsdomstolen det framgå, att man på kyrkostämman inte var benägen att ge Johansson någon löneförhöjning med mindre man kunde känna sig säker om att slippa vidare förhandlingar i kollektivavtalsfrågan. Därest sådana skulle komma till stånd ville man inta en så fördelaktig förhandlingsposition som möjligt, d v s förhandla med utgångspunkt från det gällande löneläget. I betraktande härav måste församlingen ha avsett, att Johansson skulle få den höjda lönen endast om han utträdde ur förbundet. Med hänsyn härtill finner arbetsdomstolen att församlingen gjort sig skyldig till kränkning av föreningsrätten.

Eftersom villkoret om Johanssons utträde ur arbetarförbundet följaktligen utgjort en förutsättning för att han skulle få den erbjudna högre lönen är kyrkostämmobeslutet i sin helhet ogiltigt, förklarar arbetsdomstolen. I den månsamlingen hävdar det vid målets inställande till arbetsdomstolen den 2 okt fattade beslutet om Johanssons lön, nämligen att han skulle få en grundlön på 1800 kr, innebär den bindande utfästelsen att denna gjorts till Johansson personligen. Eftersom det således inte är fråga om kollektivavtal förklarar sig arbetsdomstolen inte behörig att pröva innebörden av detta beslut. Emellertid finner arbetsdomstolen församlingen vara skyldig att utge skadestånd såväl till Johansson som till arbetarförbundet och beloppen har med hänsyn till omständigheterna bedömts till 200 kr till Johansson mot av kommunalarbetarförbundet yrkade 3.000 kr, och 300 kr till förbundet mot av detta yrkande likaledes 3.000 kronor.

Makaber bioreklam

GÖTEBORG (TT).

På kort stund samlades tusentals personer framför en biograf i Göteborgs centrum på tisdagsförmiddagen sedan en docka placerats hängande i armarna i husets takkant i reklamsyfte inför annandagspremiären av en kriminalfilm.

Dockan föreställde en man och var så naturtrogen att de flesta som såg den trodde det var en levande människa som klamrade sig fast i takkanten.

Polis, brandkår och ambulans fick ett otal telefonpåringningar — en stund var deras telefonväxlar nästan helt blockerade. Brandkåren ryckte ut med ambulans och stegvagnar men innan brandkåren rest sin stege hade de arbetare som placerat dockan kunnat ta undan den.

Flera personer var helt uppskärrade men ingen behövde — såvitt brandkåren visste på tisdagsmiddagen — föras till läkare.

Biografföretaget hade polisens tillstånd att placera dockan på sätt som gjordes.

Starkt ökat handelsutbyte med Sovjet
Olja och koks byts mot massafabriker

STOCKHOLM (TT)

De i Stockholm den 10 december inledda förhandlingarna mellan en svensk och en sovjetisk regeringsdelegation rörande varuutbytet mellan de båda länderna efter den 1 januari 1959 har nu slutförts och resulterat i en överenskommelse som undertecknades sent på tisdagskvällen, meddelar utrikesdepartementet.

Den nya överenskommelsen har formen av ett protokoll, som liksom de tidigare årligen ingångna handelsöverenskommelserna upprättats på grundval av gällande ramavtal av 1940 och 1946, vilka oförändrat förblir i kraft.

I syfte att få till stånd en mera långfristig grund för det framtida varuutbytet har parterna denna gång enats om att icke blott fastställa varulistor för den närmaste 12-månadersperioden, som omfattar kalenderåret 1959, utan har därjämte upprättat dels kontingenter för exporten till Sovjetunionen av vissa kapital- och investeringsvanor för treårsperioden 1959—1961, dels kontingenter för övriga svenska exportvaror liksom för importen från Sovjetunionen under åren 1960 och 1961.

De för dessa senare båda år fastställda kontingenterna, som innebär ömsesidiga licensåtaganden intill däri upptagna värden eller kvantitete, kan efter gemensam överenskommelse modifieras under de särskilda årsförhandlingar som förutses komma att äga rum rörande varulistornas definitiva utformning för nämnda år.

Importen från Sovjetunionen beräknas under nästa år enligt nu föreliggande priser komma att uppgå till c:a 210 à 240 milj kr, vilket innebär en stegring såväl i jämförelse med de för innevarande år överenskomna importkontingenterna på ca 160 milj kr, som med den faktiska importen, som i år beräknas komma att uppgå till omkring 190 milj kr. För de påföljande åren förutses importen undergå en successiv ökning med några tiotal miljoner per år under förutsättning att de i överenskommelsen inskrivna kontingenterna kommer att utnyttjas. Den svenska importlistan upptar huvudsakligen traditionella sovjetiska exportvaror såsom olja och oljeprodukter, kol och koks, krom- och manganmalm, metaller, asbest, gödningsämnen, oljekraftfoder, kemikalier och vissa livsmedel. Liksom hittills intar oljan en dominerande plats bland de sovjetiska exportvarorna och uppskattas enligt avtalet svara för mellan 60 och 70 proc av den totala svenska importen. För 1959 har oljekontingenten fastställts till 1,6 milj ton, vilket innebär en ökning med 700.000 ton jämfört med nu gällande årskontingent.

KRAFTIGT ÖKAD EXPORT

Det ökade exportutrymmet kommer väsentligen den svenska verkstadsindustrien tillgodo och framför allt förutser den nya överenskommelsen leveranser av större industriella utrustningar och andra kapital- och investeringsvaror, huvudsakligen inom pappers- och massabranschen, bl a en sulfatviskos- och en sulfatcellulosafabrik, större kartong- och kraftsäckspappersmaskin, två anläggningar för kokning av halvkemisk massa och tillverkning av kemisk lövvedsmassa, diverse andra fabrikutrustningar, värmeväxlare, gruvspel och gruvlok. m m.

Inom denna ram väntas Sovjetunionen komma att lägga ut beställningar till ett sammanlagt värde av 450 milj kr. För övriga exportvaror har kontingenter fastställts till ett beräknat värde av omkring 90 milj kr per år för 1959—61. Häri återfinnes i huvudsak samma varor som traditionellt brukat ingå i den svenska exporten till Sovjetunionen. Ökat utrymme har kunnat beredas bl a järn och stål samt papper. Papperskontingenten som i senaste avtal utgjort 2.400 ton har sålunda höjts till 15.000 ton för vartdera av åren 1959 till 1961.

Förhandlingarna har på svensk sida letts av chefen för utrikesdepartementets handelsavdelning — utrikesrådet Åke Malmaeus, och på sovjetisk sida av vice utrikeshandelsminister Kutzmin.

2 MILJ TON OLJA OM ÅRET

Den nya kontingenten motsvarar redan ingångna kontrakt, vari dock ingår icke obetydliga optionskvantiteter. För 1960 och 1961 har oljekontingenterna fixerats till 1,8 resp 2 milj ton. För övriga varor förutses begränsade expansionsmöjligheter föreligga varför de för dem fixerade kontingenterna endast innebär mindre höjningar mot treårsperiodens slut.

För den svenska exporten till Sovjetunionen begränsas betalningsutrymmet på grund av varuutbytets bilaterala karaktär i stort till värdet av den svenska importen med avdrag för vissa belopp som reserverats för betalning av redan gjorda sovjetiska beställningar, räntor på utestående svenska krediter, frakter och andra osynliga betalningar. Med hänsyn härtill kan den svenska exporten uppgå till omkring 700 milj under den kommande treårsperioden, varav omkring 220 à 230 milj kr beräknas stå till förfogande för 1959. Den nya överenskommelsen inrymmer sålunda möjligheter till en icke oväsentlig ökning av den svenska exporten som under 1956 och 1957 stannade vid 137 resp 11 milj kr och under innevarande års nio första månader uppgått till endast 82,5 milj kr.

Hårda motförslag från Västmakterna
USA kräver återfå Östtyskt område

Västmakterna har formulerat hårda och ovillkorliga förslag till svar på Chrusjtjovs Berlinförslag av den 27 november där han krävde att Västberlin skulle göras till en fri demilitariserad stad, avslöjade en välinformerad diplomatisk källa i Paris på tisdagen.

Källan uppgav att experten från England, Frankrike, USA och Västtyskland nu har förslag klara till ett svar på Chrusjtjovs Berlin-not och att samtliga tillbakavisar noten i dess nuvarande form.

Innehållsmässigt är svaren liklydande och endast textmässigt olika.

Från högt uppsatt Natohåll meddelas att västmakternas svar kommer att överlämnas till Moskva någon gång mellan jul och nyår. Förslagen granskas just nu av de fyra respektive regeringarna och remitteras efter jul till det permanenta Natorådet för godkännande och eventuella ändringar.

Medan svarsnoternas innehåll är hemligt förklarade observatörer på tisdagen att åtminstone en av noterna innehåller ett skarpt vederläggande av det ryska hotet mot Berlin och ett tillbakavisande av ryska anklagelser om att de västallierade skulle ha konspirerat med nazisterna före andra världskriget

En annan punkt i västmakternas svar uppges bli en påminnelse till Moskva om att de allierade trupperna drogs tillbaka från ett ansenligt område i Tyskland 1945 för att tillåta Sovjet att besätta den åt dem tilldelade zonen.

Denna punkt drogs upp av utrikesminister Dulles vid förra veckans Natomöte då han demonstrerade en karta utvisande det område — nu Östtyskland — som var ockuperat av general Eisenhowers trupper i början av 1945.

Innebörden i påpekandet är den, att om Sovjet önskar låta östtyskarna överta kontrollen av Berlin måste de samtidigt ge upp det jätteområde som de allierade trupperna överlämnade till Sovjet 1945.

De fyra noterna väntas trots sin hårda ton demonstrera västmakternas önskan att förhandla om den tyska frågan som helhet hellre än enbart Berlin.

USA:s filmkritiker har utsett Ingrid till årets bästa

NEW YORK. (TT—Reuter)

Ingrid Bergman korades på måndagen till årets bästa skådespelerska av amerikanska filmkritikerföreningen. Hon tillerkändes utmärkelsen för sin rolltolkning i succéfilmen "The inn of the sixth happiness" som för närvarande går för fulla hus i både New York och London.

Spencer Tracy utsågs till bäste manlige skådespelare för året för sina roller i filmerna "The old man and the sea" och "The last hurrah" Den förstnämnda valdes som årets bästa amerikanska film, och den indiska filmen "Pater Panchali" fick priset som årets bästa utländska film.

John Ford blev slutligen årets bäste regissör för sitt regiarbete i filmen "The last hurrah".

Påven Johannes XXIII skall på annandag jul besöka det dystra Regina Coeli-fängelset i Rom. Det är första gången på många år som en påve sätter sin fot i detta fängelse. (TT-Reuter)

Påvens jultal vädjan om fred och samförstånd

VATIKANSTADEN (TT — Reuter).

Påven Johannes XXIII framförde en vädjan om samförstånd och fred bland människorna då han på tisdagen höll sitt första julttal i radio.

Människans brist på god vilja när det gäller att följa Guds bud är mänsklighetens största problem, sade han. Påven pekade på den ateistiska och materialistiska inställning som råder i många länder och vände sig mot det tanke- och arbetsslaveri som individer och folk har råkat ut för. "På många håll i världen reser man nya babelstorn som kommer att störta samman lika säkert som det första. Blott ihärdigt arbete på att skapa samförstånd och sant mänskligt och kristligt brödraskap kan hejda de allvarliga faror som hotar mänskligheten" sade han.

Påven berörde också läget för kyrkan i de kommuniststyrda länderna och erinrade om vad han nyligen yttrade om de allvarliga händelser som timat i Kina. "Vad som har hänt under åratal i dessa omätliga områden bakom järnridån är alltför väl känt för att ytterligare behöva illustreras. Som trons stridsmän är det nödvändigt att vi intar en vaksam hållning i det tunga mörker som synes bli allt tätare. Vi måste ta oss i akt för de snaror som läggs av Guds fiender och vi måste bereda oss för försvaret av de kristna principer som är all sann rättvisas vertkliga bålverk, nu och i evighet. Må alla de som lyssnar till mig och som lyssnar på de klockor vilka kallar till bön och helgstämning, arbeta än mer för att det nya året för hela världen skall bli ett år av rättvisa, välsignelse, godhet och fred", sade han.

Påven talade på italienska och hans anförande varade i 23 minuter

---

En viss oreda i årstiderna tycks ha inträtt i Västtyskland. I Köln blommar rosorna, utanför förbundsdagen i Bonn står ett äppelträd i full blomsterskrud, och på de flesta håll ilandet håller sig temperaturen kring 10 plusgrader. I Siegburg utanför Bonn kunde en trädgårdsmästare häromdagen skörda flera liter jordgubbar. (TT-Reuter)

Sextonåring sökte våldta 10-årig flicka

STOCKHOLM. (TT)

En 16-årig yngling från Haninge har erkänt att han i söndags försökte begå våldtäkt mot en 10-årig flicka i Handen. Han misslyckades i sitt uppsåt då flickan skrek på hjälp och förtvivlat kämpade emot.

Flickan var på eftermiddagen på väg till en kiosk för att köpa julkort då 16-åringen upptäckte henne. När hon handlat julkorten gick han fram till henne och frågade om hon ville förtjäna tio kronor. 10-åringen ställde sig oförstående och ynglingen höjde då budet. Då han insåg att hon inte hade klart för sig vad han menade tog han struptag på henne och kastade ner henne i ett dike och försökte våldta henne. Han blev dock rädd och smet när hon ropade på hjälp.

50 begravdes då jordtak störtade in

LIEGE (TT—Reuter)

Ett femtiotal arbetare blev på tisdagen instängda när jordtaket till en väldig underjordisk champinjonodling störtade in med ett dån som från en jordbävning i närheten av staden Tongres i östra Belgien alldeles invid gränsen till Holland.

Sammanlagt rasade ett område på nära 4 hektar in, varvid en belgisk flicka omkom, ett tiotal arbetare skadades så svårt att de måste föras till sjukhus och ytterligare 16 personer, däribland några kvinnor och flickor, inspärrades av jordmassorna. Ytterligare ett antal personer med lättare skador omhändertogs av räddningsmanskap som grävde sig in på rasplatsen i tunnlar.

Väldiga mängder jord och damm slungades högt upp i luften vid raset.

På eftermiddagen meddelades att man inte ansåg sig ha stora utsikter att kunna ta sig fram till de 16 instängda, vilka av allt att döma begravts under hundratals ton av jord och lera. Bland de saknade är champinjonodlingens ägare och hans närmaste man.

Det visade sig senare att inga kvinnor befann sig bland de 16 instängda, som alla har identifierats. Man hyste på kvällen inga större förhoppningar om att kunna rädda männen.

Av de skadade är en så illa däran att han förmodligen inte kommer att kunna räddas till livet.

EN DÖDADES en svårt skadad i krock mot stolpe

LUND. (TT)

19-årige Anders Urdén från Östra Karaby förolyckades och en jämnårig passagerare Stig Arne Johansson från Marieholm skadades svårt när de med sin bil sent på tisdagskvällen körde in i en betonglyktstolpe på Getingevägen vid infarten till Lund.

Johansson har fått mjukdelsskador i huvudet, revbensbrott och ev en kotfraktur. Det är dock ingen överhängande fara med honom, upplyser jourhavande kirurg på Lunds lasarett.

Bilen som av allt att döma haft hög fart råkade i sladdning i det hala väglaget och bokstavligen lindades kring lyktstolpen. Splitter från glasrutorna låg femton meter från platsen och bensintanken påträffades inte mindre än tjugo meter därifrån.

Åttaårig "lilltomte" spelar skivor för barn

Tomten i grammofonarkivet får i år en assistent. Det blir en lilltomte" som skall spela skivor speciellt för de yngsta, medan de öppnar julklapparna. Det är en nyhet som Sveriges radio presenterar alla snälla barn i landet idag. I femtio minuter från kl 15.10 skall lilltomten spela skojiga barn visor.

Barnen har varit litet orättvist behandlade av radion på julafton, tycker Rolf Bergström som svarar för det nya barnprogrammet. De vuxna har ju haft sin grammofonarkivtomte i många år och det har blivit ett mycket omtyckt program Men det går för sent för att de små skall kunna njuta av det — dessutom är repertoaren som brukar förekomma i det programmet inte precis vad små barn helst vill ha.

Nu är alltså den orättvisan undanröjd En speciell lilltomte skall "prata skivor" i år — det är 8-årige Stefan Bohman som f ö redan har medverkat i flera barnprogram Han uppträder ledigt och otvunget framför mikrofonen och blir säkert en bra "discjockey".

Det blir en rad populära barnsaker som lilltomten Stefan kommer att spela bl a blir det en "pratskiva", visan om Pelle Svanslös och dessutom blir det en saga av Astrid Lindgren, "Barnen på Bråkmakaregatan". Både Alice Babs och Povel Ramel får man också lyssna till i det nya barnprogrammet. De har ju bägge två gjort flera mycket uppskattade barnlåtar.

Det är första gången som Sveriges radio gör ett "discjockey"-program som speciellt riktar sig till barn och där "skivprataren" själv är jämnårig med dem som kommer att lyssna.

England häver importstoppet på svenskt smör

LONDON (TT—Reuter)

Storbritannien har nu upphävt de restriktioner som infördes tidigare i år i fråga om smörimporten från Sverige, Finland, Belgien och irländska publiken.

Ett meddelande härom utsändes av handelsdepartementet på tisdagskvällen efter drygt tre veckors förhandlingar med Nya Zeeland om jordbruksimporten därifrån. Dessa förhandlingar ajournerades i våras och återupptogs den 1 december.

Storbritannien beslöt i maj i år att skära ned smörimporten från flera länder efter klagomål från flera samväldesländer med Nya Zeeland i spetsen över europeisk smördumping.

Sedan Storbritannien införde restriktionerna har marknaden för nyzeeländskt smör i Storbritannien ändrats och priserna stigit, heter det i meddelandet från handelsdepartementet. Under rådande marknadsförhållanden återtar brittiska regeringen uppmaningar till regeringarna i Sverige och Finland att begränsa smörexporten till Storbritannien.

I meddelandet påpekas slutligen att brittiska regeringen kan bli tvungen att på nytt ingripa mot smörexporten från Europa om subventioner och dumping antar sådana proportioner att de nyzeeländska smörproducenterna lider skada.

Fyra beväpnade män har kommit över inte mindre än 60.000 dollar i kontantmedel vid ett bankrån i Brooklyn. Männen kom in just som banken öppnat för dagen och sade: här är det fråga om ett rån — låt bli att trycka på några knappar. De tvingade sedan de åtta banktjänstemännen och fem kunder att lägga sig på golvet medan de tog till schappen med sitt byte. (TT-Reuter)

Från Nasser-attack mot Syriens röda

KAIRO (TT—Reuter)

President Nasser anklagade på tisdagen för första gången offentligt de syriska kommunisterna för att arbeta mot den egyptisk-syriska unionen.

Nasser, som talade vid ett massmöte i Port Said med anledning av tvåårsdagen av den brittisk-franska utrymningen av staden, sade att medan den arabiska befolkningen i Syrien proklamerade sin tro på unionen dök det upp fiender till denna union.

Kommunistpartiet i Syrien började arbeta mot vår enhet och mot den arabiska nationalismen. Men er styrka och krafterna hos arabfolket i Syrien fick dem att lägga benen på ryggen för att undgå folkets straff. Vi skall slå ned alla som motsätter sig den arabiska nationalismen, sade Nasser som talade snabbt och korthugget och använde hela sin röststyrka.

Han betecknade kommunisterna som fiender till den arabiska nationalismen och jämställde dem med reaktionärer, sionister och israelier.

Vi har i det förgångna kämpat mot Israel och stormakterna. Vi skall också kämpa för arabnationalismens sak i framtiden. Vi skall också bekämpa opportunisterna, yttrade han.

Nasser gjorde också ett utfall mot den franske socialistledaren Guy Mollet som var konseljpresident vid tidpunkten för den brittisk-franska suezaktionen. Mollet liknade då Nasser vid Htiler.

Det är känt att Mollet 1942 var en spion som arbetade för Hitler, sade Nasser.

Fint julväder

Väderleksläge: En mindre högtrycksrygg från norra Skandinavien till Sydnorge förstärkes något. Övervägande nordostliga vindar råder över Centraleuropa och Sydsverige.

Utsikter: Nordostlig svag till måttlig vind. I huvudsak uppehållsväder samt mera allmänt lättande dis eller dimma. Långsamt kallare. Kattegatt: God till frisk nordostlig bris. Först måttlig, sedan tämligen god sikt.